

2016

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIC SURINAME**

No. 86

**WET VAN 16 JUNI 2016 TOT VASTSTELLING VAN DE 13-E AFDELING VAN DE
BEGROTING VAN UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2016
BETREFFENDE HET MINISTERIE VAN ONDERWIJS, WETENSCHAP EN CULTUUR**

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIC SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat de Surinaamse begroting bij Wet dient te worden vastgesteld;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande Wet.

Artikel 1

De 13-E Afdeling van de begroting van uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2016 betreffende het **MINISTERIE VAN ONDERWIJS, WETENSCHAP EN CULTUUR** wordt als volgt vastgesteld:

Directoraat Onderwijs

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende Uitgaven	Bedrag
610	Lonen en Salarissen	485.230
611	Sociale Premies	43.169
612	Gebruik van goederen en diensten	158.259
615	Schenken en Bijdragen	1.000
	Totaal Lopende Uitgaven	687.658
Code	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	12.982
621	Transportmiddelen	2.007
	Totaal Kapitaal Uitgaven	14.989
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	702.647

TITEL II: Programma's

Bedragen x SRD1.000

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	Bedrag
0130	Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen	30.000
	Subtotaal	30.000
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling	
0720	Project Nationaal Orgaan voor Accreditatie (NOVA)	100
0721	Early Childhood Development (ECD)	50
0722	Schoolvoeding	5.000
0723	Uitvoering Activiteiten Basic Life Skills	50
0724	Project Ouderparticipatie	50
0726	Vernieuwing Onderwijsstelsel en Verbetering van het Onderwijs	96.124
0727	Naschoolse Opvang en Begeleiding (NOB)	56.000
0729	Centrum Nascholing Suriname (CENASU)	500
	Sub Totaal	157.874
	Programma: 09 Subsidie en bijdragen	
0940	Stichting Dierentuin. Medische Zending. Parima	165
0941	Stichting Kennedyschool en Mythyschool	100
0942	Bijdragen aan huishoudens	7.500
0943	Stichting Conservatorium Suriname	1.500
0944	Educatief Studenten Opvang Centra (Esoc)	1.000
	Sub Totaal	10.265
	Programma: 27 Primair (Basis) Onderwijs	
2701	Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname	3.629
2702	Bijzonder Lager Onderwijs	160.000
	Sub Totaal	163.629
	Programma: 28 Secundair Onderwijs	
2801	Bijzonder Nijverheidsonderwijs	800
2802	Christelijke Pedagogisch Instituut	5.500
	Sub Totaal	6.300

	Programma: 29 Hoger Onderwijs	
2901	ADEK Universiteit van Suriname	62.250
2902	Stichting Polytechnisch College Suriname	2.000
2903	Studielening voor Hoger Onderwijs in Suriname	10.000
	Sub Totaal	74.250
	Totaal Programma's	442.318

TITEL III: Middelenbegroting

Bedragen x SRD1.000

Code	Ontvangsten	Bedrag
	Niet belastingmiddelen	
53133	Opbrengst schoolvervoer	300
53134	Examen-en inschrijfgelden	85
53136	Opbrengst boekenhuur	276
	Totaal Niet belasting middelen	661
	Leningen	
54101	IDB	7.000
	Totaal Leningen	7.000
	Totaal Middelen	7.661

TITEL IV: Parastatalen

- De Anton de Kom Universiteit van Suriname
- Stichting Polytechnic College Suriname.

Directoraat Cultuur**TITEL I: Operationele uitgaven**

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende uitgaven	Bedrag
610	Lonen en Salarissen	8.500
611	Sociale Premies	544
612	Gebruik van goederen en diensten	1.718
615	Schenken en bijdragen	95
616	Sociale uitkeringen	15
	Totaal Lopende uitgaven	10.872
	Kapitaal investeringen	
620	Inventaris	248
621	Transportmiddelen	260
	Totaal kapitaal uitgaven	508
	Totaal Operationele uitgaven	11.380

TITEL II: Programma's

Code	Programma: Informatie en Communicatie	Bedrag
0611	Kunst en Cultuur voorlichtingsprogramma's	50
	Sub- Totaal	50
	Programma: Onderzoek en Ontwikkeling	
0730	Bevordering van Cultuurstudies	150
0731	Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de Staatscollectie	10
0732	Bevordering van een gedegen modern mediabeleid	20
	Sub- Totaal	180
	Programma: Subsidie en Bijdragen	
0976	Subsidie en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties	833
	Sub- Totaal	833

	Kunst en Cultuur	
3001	Reguliere specifieke culturele activiteiten	500
3002	Voorbereiding deelname Carifesta	100
3003	Opzetten van landelijke kunst en nijverheid projecten en een permanente expo ruimte voor craft- en textielproducties	100
3004	Landelijke viering nationale hoogtij - en feestdagen	200
3005	Kunst en Cultuur educatie	150
3006	Ondersteuning Culturele Centra Districten	100
3007	Het opzetten van een " Nationaal Informatie centrum Surinaams Cultuur"	50
3008	Monumentenzorg	100
	Sub- Totaal	2.363
	Totaal Programma's	13.743

TITEL IV: Parastatalen

- Academie voor Hoger Kunst en Cultuur Onderwijs (AHKCO)
- De Nola Hatterman Art Academy
- Het Cultureel Centrum Suriname (CCS) en de Volksmuziekschool (VMS)
- Stichting Surinaams Museum
- Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname
- Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam (SOFNA)

Artikel 2

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd
2. Zij treedt in werking met ingang van 1 januari 2016
3. De Ministers van Financiën en Onderwijs Wetenschap en Cultuur zijn belast met de uitvoering van deze Wet.

Gegeven te Paramaribo, de 16e juni 2016

DESIRÉ. D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 17e juni 2016
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.F. NOERSALIM.

**WET VAN 16 JUNI 2016 TOT VASTSTELLING VAN DE 13-E AFDELING VAN DE
BEGROTING VAN UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2016
BETREFFENDE HET MINISTERIE VAN ONDERWIJS WETENSCHAP EN CULTUUR.**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

DIRECTORAAT ONDERWIJS

Onderwijs

Onderwijs is de basis voor de democratische ontwikkeling van de Surinaamse samenleving. Derhalve dient onderwijs het belang van de democratie in even grote mate te beklemtonen als het nastreven van excellente bekwaamheden. Door onderwijs centraal te stellen in het leven, wordt de nadruk gelegd op het voortdurend leren. Daarvoor moet elk individu in de samenleving de ruimte krijgen om onderwijs te genieten. Dit zal leiden tot een bijdrage aan zowel de eigen ontwikkeling als tot ontwikkeling van de gemeenschap. Daarin zal de basis gelegd zijn voor de vitaliteit van deze samenleving.

Doelstelling

Het doel van het onderwijs is om door middel van scholing en vorming iedere burger van Suriname in staat te stellen te werken aan individuele ontplooiing, economische onafhankelijkheid en maatschappelijke participatie.

Het specifieke doel is het creëren van faciliteiten en diensten om de Surinaamse burger de mogelijkheid te bieden om competenties, kennis en vaardigheden te ontwikkelen en te verwerven in de maatschappij, zodanig dat in eigen behoefte kan worden voorzien en alzo een bijdrage kan worden geleverd aan de welvaart en welzijn van land en volk.

Taakstelling

De taak van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur is het voorbereiden, begeleiden en vormen van assertieve burgers om deel te nemen aan culturele, maatschappelijke en economische processen die moeten leiden tot welvaart en welzijn. Het onderwijs dient derhalve voor een ieder beschikbaar, bereikbaar en toegankelijk te zijn.

Onderwijs als instrument

Onderwijs zal zorgen voor het maatschappelijk functioneren van elk individu, waarbij de mogelijkheid tot optimale ontwikkeling van eigen persoonlijkheid, beroepsvoorbereiding, verantwoordelijkheid geboden zullen worden, opdat zij naar eigen vermogen een gepaste bijdrage kunnen leveren aan welvaart en welzijn van de natie.

De kwaliteit van ons onderwijs

Het onderwijs richt zich op de verbeteraspecten. Deze hebben in grote lijnen te maken met:

- *Kwaliteit van input*: gekwalificeerde leerkrachten, nieuwe en aangepaste leermiddelen, gezonde leer- en leefmilieu, voldoende financiële middelen, wet en regelgeving; met andere woorden een onderwijssysteem dat voldoet aan nationale - en internationale standaarden.

- *Kwaliteit van het onderwijsproces en de procesbewaking*: hanteren van de meest recente en effectieve activerende didactiek, leeractiviteiten en evaluatiemodellen (verslagen, presentaties, repetities, examens et cetera), die betrouwbaar en valide zijn. Ontwikkelen en bijbrengen van vaardigheden geënt op communicatie, leiderschap, enz.
- *Voldoen aan kwaliteitseisen* bij de output gericht op aansluiting op vervolgonderwijs, behoefte op de arbeidsmarkt en optimaal functioneren in de maatschappij.

Het aanwenden van middelen en diensten zal moeten resulteren in het voldoen aan de onderwijskwaliteitseisen, zodat wij ons kunnen meten aan het onderwijsniveau in landen in de regio en de rest van de wereld, maar dat wij bovenal beschikken over ontwikkeld menselijk kapitaal dat zal leiden tot verdere ontwikkeling van het land.

Beleid

De begroting in de komende periode zal zich richten op:

1. **Lopende activiteiten:** aanpak infrastructuur (nieuwbouw, renovatie en onderhoud van schoollokalen, internaten, dienstwoningen, gymlokalen, kantoorgebouwen, het vernieuwen/aanpassen van leer- en hulpmiddelen), permanente na- en bijscholing voor onderwijzend en niet-onderwijzend personeel, kwaliteitsbewaking van ons onderwijs op bijkans alle onderwijsniveaus, zorgverbreding en het begeleiden van onze leerlingen, professionaliseren van leerkrachten, ICT in het onderwijs
2. **Beleidsactiviteiten:**
  - Onderwijsinnovatie, wetenschap en technologie
  - Vernieuwing/aanpassing wettelijke regels en regelgeving het onderwijs betreffende
  - Primair-, Secundair-, en Tertiair Onderwijs
  - Het voorbereiden van een wet ter bevordering van de deskundigheid van onderwijsgeevenden.
  - De opzet van een Human Resource Development unit binnen het Minowc
  - De opzet van een Human Resource Management afdeling binnen het Minowc
  - Aanpassing curriculum Basisonderwijs
  - Implementatie van het vak Engels, Kunst en Cultuur, muziek en bewegingsonderwijs in het Basisonderwijs.
  - Uitbreiding van financieringsmogelijkheden voor studenten via de Nationale Ontwikkelings Bank.
  - Extra bijscholingsopleidingen voor leerkrachten in het Speciaal onderwijs.
  - De opzet van een fonds in het kader van een boekenbank.
  - Evaluatie van alle instroomvereisten en doorstroommogelijkheden binnen de bestaande opleidingen.
  - De opzet van een apart instituut voor CENASU.
  - Specifieke trainingen voor schoolleiders in het kader van schoolmanagement.
  - De opzet van modulaire opleidingen voor leerkrachten in het binnenland.
  - Aanpassing van het HAVO-onderwijs.
  - Evaluatie van het schakeljaar op ADEK.
  - Introductie CBET (Competentie gericht onderwijs) in het Beroepsonderwijs
  - Aanpassing van de incentives voor leerkrachten werkzaam in het binnenland.
  - Ordening dienstwoningen, transport van leerlingen en onderwijsgeevenden.
  - Herziening verschillende Huishoudelijke Reglementen.
  - Optimalisering van de zorgstructuur voor begeleiding van leerlingen en leerkrachten.
  - Speciaal opgezette trainingen voor functionarissen werkzaam op de afdeling Curriculum ontwikkeling.

- Professionalisering mbt dataverzameling, analyse en rapportage.
- Implementatie van een vaststellers- en opstellingscommissie voor HAVO- en VWO-examens.
- Implementatie van het nationaal ICT-beleid binnen Minowc.
- Vaststelling van de kwalificatievereisten voor leidinggevenden van scholen.
- Implementatie van de beroepsprofielen onderwijsgevenden.
- Invoering van vakleerkrachten op 2 basisscholen vanaf leerjaar 6/klas 4(pilot)
- Automatisering van de afdeling Leermiddelen, Productie en Distributie
- Automatisering van het Onderdirectoraat Technische Diensten(gebouwen, terreinen, etc)
- Grondtitels doen verkrijgen van alle terreinen waarop Minowc faciliteiten staan.
- Bouw Onderdirectoraat Administratieve Diensten.
- De bouw van een nieuw gebouw waarin gehuisvest zullen zijn het hoofdkantoor, het Onderdirectoraat Administratieve Diensten, het Onderdirectoraat Ontwikkelingsdienst, het Onderdirectoraat Beroepsonderwijs, het Onderdirectoraat Financieel Beheer, het Onderdirectoraat Onderwijs, inspectiediensten en diverse ondersteunende diensten (Dr. S. Kafiluddistraat 117-123).
- Renovatie van het gebouw aan de Heerenstraat ten behoeve van het Directoraat Cultuur.
- Renovatie van het gebouw aan de Commewijnestraat ten behoeve van CENASU.
- Implementatie van het nationaal onderwijsplatform (schoolmanagement en leerlingvolgsysteem) per 1 oktober 2015.
- Aanschaf automatiseringsprogramma voor de centrale inschrijving op VOJ- en VOS niveau.
- Aanschaf van een Optical Mark Reader en training personeel Examenbureau ten behoeve van het toetsverwerkingsstelsel.
- Inrichting practicumlokalen ten behoeve van het VWO (Saramacca, Tamanredjo en Kwatta).
- De bouw simulatielokalen en de training van docenten voor het Imeao.
- Training van docenten met het competentiegericht onderwijs op het Imeao.
- Registratie van alle particuliere MBO- en HBO-instellingen in Suriname.
- Voorbereiding van de wet Titulatuur voor Hoger Onderwijs.
- Implementatie van de wet Toezicht op het onderwijs.
- Onderwijs aan delinquenten.
- De opzet van een afdeling Speciaal onderwijs in het binnenland.
- Voorbereiding van een concept leerplichtwet.

3. Beleidsprogramma's en projecten die raakvlakken hebben met elkaar:

- Een duidelijke taakstelling voor alle Pedagogische Instituten, Instituut voor de opleiding van Leraren, Lerarenopleiding Beroepsonderwijs en het Centrum voor Nascholing Suriname.
- Naschoolse opvang met een nieuw voedingsmenu en een duidelijk omlijnd curriculum.
- De opzet van een Bureau Voorschoolse Educatie (BVE) in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, het Ministerie van Welzijn en het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Early Childhood Development (ECD) wordt geïncorporeerd in het BVE.
- Het Bureau Speciaal Onderwijs, Pedagogisch Instituut, Begeleiding en het Medisch Opvoedkundig Bureau moeten op elkaar afgestemd worden.

4. Het formele onderwijs wordt onderverdeeld in:

- A. Primair onderwijs (kleuter, speciaal onderwijs en gewoon lager onderwijs).
- B. Secundair onderwijs (Voortgezet Onderwijs Junioren [VOJ], waaronder MULO, LTO, LBGO, LBO, LHNO en VSO).

- C. Secundair onderwijs (Voortgezet Onderwijs Senioren [VOS], waaronder NATIN, AMTO, VWO, HAVO, IMEAO, Schakelinstituut Middelbaar Onderwijs, SMMBO en Pedagogische Instituten).
- D. Het Tertiair Onderwijs (Hoger Onderwijs, waaronder IOL, PTC, LOBO, ADEKUS, IGSR en AHKCO).

NADERE TOELICHTING

Het formele onderwijs

Basisonderwijs

Millenium Development Goals (MDG): In de lijn van de Millenium Development Goals wordt gestreefd naar een universele basisvorming, waarbij burgers verplicht zijn de minimale vereisten aan kennis, vaardigheden en attitudes te verwerven om zich staande te houden in de maatschappij. Zij worden ook in de gelegenheid gesteld de uitdagingen van werk en verdere studie en vorming aan te kunnen.

Met de vernieuwing van het basisonderwijs is in 2008 een aanvang gemaakt met een 11- jarig basisonderwijs welke zou behelzen 2 jaar pre-primair, 6 jaar primair en 3 jaar secundair VOJ. Na gewijzigde beleidsinzichten heeft het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur besloten de implementatie van het 8-jarig basisonderwijs te bewerkstelligen.

Binnen het pakket van hervorming en verbetering van het Basisonderwijs zijn tal van activiteiten ontplooid:

- De opzet van onderwijs coördinatie centra die moeten zorg dragen voor optimalisering van de dienstverlening vanuit het Ministerie (leermiddelenvoorziening, trainingen, coachen en begeleiding van leerkrachten, inspectie van het onderwijs, professionalisering van leerkrachten).
- Implementatie van nieuwe leermethoden en professionalisering van de afdeling Curriculum Ontwikkeling.
- Het trainen van praktijkleerkrachten bij het Beroepsonderwijs.

De basisscholen naar soort en plaats

In totaal zijn er 394 scholen, waaronder 222 openbare en 172 bijzondere en particuliere scholen.

De basisscholen naar soort en plaats

Aantal GLO scholen 2015

Distriet	7 de dag	AMEC	Arya de Waker	Bahai	Bijbel	EBGS	EMG	O.S	Particulier	Pinkster gemeente
Brokopondo	0	0	0	0	0	7	0	7	0	1
Commewijne	0	0	0	0	0	6	0	15	0	0
Coronie	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Marowijne	1	0	0	0	0	4	0	8	0	0
Nickerie	0	0	0	0	0	1	0	20	0	0
Para	0	0	0	0	0	3	0	9	0	0
Paramaribo	1	3	0	0	3	17	4	49	7	0
Saramacca	0	0	0	0	0	1	0	12	0	0
Sipaliwini	0	0	0	1	0	15	0	18	0	0
Wanica	0	3	1	0	0	3	0	39	0	0
Totaal	2	6	1	1	3	58	4	178	7	1

Distrikt	RKB O	Sanatan	SIS	SM A	Stichting	Volle Evangelie	Wesley aans	Totaal
BROKOPONDO	2	0	0	0	0	0	0	17
COMMEWIJNE	0	1	1	0	0	0	0	23
CORONIE	2	0	0	0	0	0	0	4
MAROWIJNE	6	0	1	0	0	0	1	24
NICKERIE	3	0	0	0	0	0	0	24
PARA	7	0	1	0	0	0	0	20
PARAMARIBO	23	3	1	2	3	1	0	117
SARAMACCA	2	0	0	0	0	0	0	15
SIPALIWINI	12	0	0	0	0	1	0	47
WANICA	7	4	0	1	0	0	0	58
Totaal	64	8	4	3	3	2	1	346

GLO	378
SO	21
Totaal	399

In totaal zijn er 21 S.O. scholen verdeeld over 4 districten t.w.:

- a) Paramaribo 15 scholen
- b) Wanica 3 scholen
- c) Para 1 school
- d) Nickerie 2 scholen

Lopende activiteiten

Curricula, vernieuwing en aanpassing

In het kader van de herstructurering van het basisonderwijs is er een nationaal leerplan basisonderwijs samen met stakeholders in voorbereiding (via MinOWC- BEIP II programma). Hieraan is gekoppeld een ongoing proces van het aanpassen en vernieuwen van het curriculum per leerjaar per vak. In het binnenland zullen talrijke programma's worden uitgevoerd. De Onderwijs Coördinatie Centra zullen door verschillende diensten bemenst worden waardoor de dienstverlening naar het binnenland toe wordt geoptimaliseerd. Professionalisering van onderwijsgeevenden in het binnenland is meer dan noodzakelijk voor de kwaliteitsbewaking van ons onderwijs in het binnenland. Er zullen enkele vakken inhoudelijk op HAVO en VWO- niveau worden vernieuwd waarbij ook gekeken zal worden naar de practicum faciliteiten

Trainingen en bijscholing van leerkrachten

Voor onderwijsgeevenden in het basisonderwijs zal via CENASU op maat gesneden trainingen gegeven worden ter verbetering van hun pedagogisch- didactisch handelen. Specifieke trainingen zullen gegeven worden voor de probleemvakken rekenen en taal. Leerkrachten zullen ook ge-upgrade worden in klasmanagement, het plegen van interventies bij kinderen met leer- en gedragsproblemen en het opstellen en beoordelen van toetsen.

De Ouderparticipatie Stimulerende Unit (OSU)

De opvoeding van het kind geschiedt vooral vanuit de gezins- en schoolsituatie. Het Ministerie acht het van belang dat elke school voorziet in een oudervereniging. Deze oudervereniging zal samen met de school werken aan o.a. programma's die moeten leiden tot het reduceren van drop-outs en het optimaliseren van leerresultaten.

De Naschoolse Opvang en Begeleiding

Op dit moment heeft de Naschoolse Opvang een tentatief karakter in die zin dat de ouder zelf kan beslissen of het kind wel of niet meedoet aan de naschoolse opvang. Het ministerie zal de naschoolse opvang en begeleiding onderwerpen aan een grondige evaluatie.

Decentralisatie

Uitvoering geven aan het decentralisatieproces van onderwijs naar de districten toe, om leerlingen in de gelegenheid te stellen onderwijs in eigen omgeving te volgen. Op den duur zal dit leiden tot het brengen van ontwikkeling in het eigen gebied. Sterker nog door decentralisatie van het onderwijs kweek je eigen kader in eigen omgeving en voorkom je urbanisatie.

Secundair Onderwijs

Het onderwijs op Secundair Niveau wordt onderverdeeld in:

- **Voortgezet Onderwijs op Junioren niveau (VOJ)**

Dit schoolniveau houdt zich bezig met het gericht opleiden van pupillen, die na voltooiing van de studie toegelaten kunnen worden tot het middelbaar onderwijs of direct emplooi kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

- **Voortgezet Onderwijs op Senioren niveau (VOS)**

Dit schoolniveau houdt zich bezig met het gericht opleiden van pupillen, die na voltooiing van de studie toegelaten kunnen worden tot het hoger onderwijs of direct emplooi kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

Nieuwe activiteiten:

1. Herinrichting praktijkfaciliteiten voor beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs
2. Nieuwe practicumlokalen voor secundair onderwijs
3. Third BEIP-programma: heeft betrekking op onderwijs op juniorenniveau.

MULO en LBO Scholen per distrikt 2015

Distrikt	MULO	LBGO	LTS/ETO/EBO	ONS	VSO	Totaal
BROKOPONDO	2		1			3
COMMEWIJNE	5	4				9
CORONIE	0	1	2			3
MAROWIJNE	3	2				5
NICKERIE	8	1	2		2	13
PARA	3	5			1	9
PARAMARIBO	36	18	8	2	7	71
SARAMACCA	3	1	1			5
SIPALIWINI	1	2				3
WANICA	10	8			3	21
Totaal	71	42	14	2	13	142

Er zijn scholen waarbij op meerdere niveaus wordt onderwezen.

Het kan zijn een Mulo School met LBGO klassen Enz. Hieronder een korte lijst van gemengde scholen in Suriname.

Gemengde Scholen:

- Commewijne (PT.R.Kalidien heeft een Technische vleugel)
- Coronie (Tata Colin) Mulo+LBGO+EBO)
- Saramacca (H.J.De Vries: LBGO+EBO+Technisch)
- Para LBGO Paramam (EBO+Technisch)
- Nickerie (Ramjane LBGGO+EBO)
- Wanica.(Eduard Cabell.LBGO+LTS)

- Wanica.(LBGO Hanna'sLust +EBO)
- Wanica.(Kaykoesi.LBGO+EBO+LTS)
- Brokopondo.(Mulo / LBGO)
- Brokopondo.(Geen Tech.Scholen)
- Sipaliwini.VOJ Apoera(Mulo+LBGO)
- Marowijne.Baron School (LBGO+Tech)

Totaal aantal studenten per school/schooltype 2015/2016

Totaal aantal Studenten per school/schooltype			
Schooltype/ School	Geslacht		
	Man	Vrouw	Totaal
AVOND HAVO	275	292	567
HAVO-I	285	501	786
HAVO-II	134	172	306
HAVO-III	178	251	429
Totaal HAVO	872	1.216	2.088
IMEAO-I	411	820	1.231
IMEAO-II	239	299	538
IMEAO-III	80	236	316
IMEAO-NICKERIE	108	124	232
MIDDAG IMEAO	391	420	811
AVOND IMEAO	87	214	301
Totaal IMEAO	1.316	2.113	3.429
AMS	201	401	602
LYCEUM-I	304	527	831
LYCEUM-II	286	471	757
VWO-IV	125	201	326
VRIJE ATHENEUM	158	158	316
Totaal VWO	1.074	1.758	2.832
AVOND HOOFDAKTE NICKERIE	6	45	51
AVOND HOOFDAKTE	22	537	559
AVOND ONDERWIJSAKTE	20	406	426
ACI	13	524	537
CPI	29	505	534
KWEEK-NICKERIE	19	133	152
SPI	54	688	742
ONDERWIJSAKTE BROKOPONDO	8	64	72
Totaal Pedagogische Instituten	171	2.902	3.073

AMTO	970	86	1.056
AMTO-NICK	66	3	69
AMTO-LELYDORP	138	41	179
AMTO-SARAMACCA	40	0	40
AMTO-NOORD	116	12	128
NATIN	1.642	655	2.297
NATIN-NICKERIE	50	35	85
NATIN-LELYDORP	160	31	191
Totaal Technische scholen	3182	863	4045
SGL-LELYDORP	147	245	392
SGN-NICKERIE	150	248	398
Totaal Scholengemeenschap	297	493	790
Totaal alle schooltypen	6.912	9.345	16.257

Technisch en beroepsonderwijs

Vanwege de steeds toenemende internationale ontwikkeling op het gebied van techniek wordt enorme aandacht geschonken aan deze vorm van onderwijs. Suriname heeft zich in Caricom verband (COSHOD 2002) gecommitteerd tot het Competency Based Education and Training (CBET) –system. Dit type onderwijs zal het curriculum continu moeten aanpassen aan de behoefte van het bedrijfsleven. Het curriculum zal moeten voldoen aan de internationale standaarden. Gezien de belangstelling voor dit soort onderwijs is het aantal inschrijvingen enorm toegenomen. Het beroepsonderwijs heeft reeds geruime tijd het decentralisatieproces ingezet om de toegankelijkheid te vergroten. Grote aandacht wordt besteed aan de technische hulpmiddelen als ook de opvangcapaciteiten en opvangfaciliteiten van zowel leerkrachten en leerlingen. Voorts wordt gewerkt naar het herinrichten van de praktijklokalen.

Onderwijsinnovatie, Wetenschap en Technologie

Het is duidelijk dat deze activiteit nog moet aanvangen met de voorbereidingen om te komen tot een Nationale Raad voor Wetenschap en Technologie.

Informeel onderwijs

Het MINOWC, het ministerie van ATM en talrijke NGO's voeren activiteiten uit op het gebied van volwasseneneducatie en tweedekansonderwijs voor vroegtijdige schoolverlaters. De activiteiten die in het kader van deze beleidsmaatregel uitgevoerd zullen worden zijn:

- voortzetting van een effectievere bestrijding van het analfabetisme in Suriname. Inmiddels is er een nieuwe alfabetiseringsmethode ontwikkeld, waarmee gewerkt wordt;
- naschoolse vorming/ huiswerkbegeleiding/ vaktraining voor schooluitvallers;
- scholing en herscholing van werklozen.

Volwasseneneducatie, in deze alfabetisering is o.m in de hierna te noemen districten en of locaties actief bezig t.w.:

• Afobakka	Albina	Bronsweg
• Centrum Brokopondo	Penitentiare inrichting Hazard	Ellen
• Moengo	Pikinslee	Victoria
• H.J. Polananschool	Penitentiare inrichting Duisburglaan	Santo polder
• Welgelegen	Wageningen	Tamarin

Tertiair onderwijs

Het Tertiair onderwijs omvat alle opleidingen op postsecundair niveau waarvoor als toelating minimaal een diploma op VOS niveau vereist is of een equivalent daarvan.

De ADEKUS, het IOL, de LOBO, het PTC en het AHKCO zijn instellingen die ressorteren onder het MINOWC. Er bestaan er zeer uiteenlopende verschillen tussen de instellingen in wijze van hun management, financiering, controle/ monitoring. Om te waarborgen dat programma's van het tertiair onderwijs effectief zullen bijdragen tot lokale, regionale en nationale ontwikkeling is het ontwikkelen van innovatieve plannen voor samenwerking tussen de instellingen van belang. Nagegaan moet worden hoe de onderlinge samenwerking en uitwisseling van programma's vorm krijgen.

Anton de Kom Universiteit van Suriname

I. Onderwijs

- Creëren van voldoende en adequate onderwijsfaciliteiten;
- Invullen van de tekorten in docerend personeel;
- Verhogen van kwaliteit in het onderwijs;
- Voorzien in behoefte studentenhuisvesting;
- Onderwijsaanbod afstemmen op nationale & regionale behoefte;
- Studenteninstroom reguleren op basis van opleidingstype en nationale behoefte;
- Internationalisering universiteit;
- Accreditatie van alle opleidingen op AdeKUS.

II. Onderzoek

Inventarisatie en reorganisatie onderzoeksgebeuren op AdeKUS:

1. Onderzoek afstemmen op de nationale (& regionale) behoeften;
2. Het intensiveren van het contact met nationale & internationale partners zodat op efficiënter aan onderzoek kan worden gedaan;
3. Het upgraden van de wetenschappelijke infrastructuur: laboratorium- en ICT faciliteiten, het verkrijgen van toegang tot wetenschappelijke publicaties & naslagwerken;
4. Het koppelen van onderwijs aan onderzoek zodat o.a. via de eigen kweek kan worden voorzien in het doen van onderzoek;
5. Het actief aanboren en administreren van fondsen t.b.v. onderzoek.

Infrastructuur/ materiële kosten

De werkzaamheden behelzen voornamelijk het bouwen, schilderen en renoveren van leslokalen, toiletten, terreinwerken/ omrastering/ beveiliging, dienstwoningen, de MINOWC kantoorruimtes, het meubilair, de leermiddelen, etc.

Om de opvang van leerlingen en studenten te garanderen zal in 2016 doorgedaan worden met de renovatie en nieuwbouw van lokalen in zowel het kustgebied als het binnenland. Landelijk zullen er tenminste 250 lokalen en 10 stuks dienstwoningen worden bijgebouwd.

Herstructurering

In verband met de herstructurering van het Min OWC staat er op programma:

- Verdere institutionele versterking van de kerntaken van het Min OWC
- Herstructurering en vernieuwing van het onderwijs op primair, secundair en tertiair onderwijs.

Capaciteitsopbouw

Om de vele voorgenomen innovaties in het onderwijs op een adequate manier te kunnen sturen en beheersen zal de management- en organisatiestructuur van het directoraat onderwijs hervormd en institutioneel versterkt worden. Vanuit CENASU zal in overleg met HRM het personeel trainingen worden aangeboden die zullen aansluiten op hun functioneren binnen het ministerie. Hierbij zijn uiteraard ook de primaire en secundaire voorwaarden alsook het beschikken over moderne apparatuur van eminent belang.

Memorie van Toelichting

Algemeen deel

DIRECTORAAT CULTUUR

Inleiding

Vanwege de algemene, vrije en geheime verkiezingen in mei 2015 en de financiële uitdagingen waar de overheid mee wordt geconfronteerd waren de beleidsactiviteiten van het Directoraat Cultuur in 2015 beperkt gebleven tot die welke de minste of helemaal geen financiële implicaties met zich meebracht. Dit had tot gevolg dat het overgroot deel van de voorgenomen beleidsactiviteiten in 2015 niet of nauwelijks ten uitvoer kon worden gebracht.

Het zwaartepunt van de beleidsactiviteiten van het Directoraat Cultuur voor het dienstjaar 2016 zal gelegd worden op de verdere uitdieping van het cultuurbeleid. Het Cultuurbeleid loopt langs de volgende hoofdlijnen te weten:

1. Cultuurbehoud
2. Cultuurontwikkeling
3. Natievorming
4. Capaciteitsversterking Directoraat Cultuur

Langs deze hoofdlijnen zullen beleidsactiviteiten worden ontplooid met grote nadruk op kwalitatieve uitdieping, naast uiteraard de bestaande reguliere beleidsactiviteiten.

In de afgelopen decennia is men binnen de UNESCO en de Verenigde Naties tot het inzicht gekomen dat Cultuur een heel belangrijke rol vervult in het realiseren van duurzame ontwikkeling. Het verband tussen Cultuur en ontwikkeling wordt wereldwijd steeds meer onderkend en als resultaat hiervan heeft de Algemene Vergadering van de VN in 2010 (A/RES/65/166) en in 2011 (A/RES/66/208) twee resoluties aangenomen waarin het verband tussen cultuur en duurzame ontwikkeling wordt onderstreept en onderkend. Onder meer wordt onderkend dat cultuur een “essentiële component is voor ontwikkeling van de mens”, en een belangrijke factor vormt in armoedebestrijding en economische groei. Cultuur bevordert ook “ownership” bij ontwikkelingsprocessen.

In voornoemde resoluties worden lidlanden opgeroepen cultuur te integreren in hun respectieve ontwikkelingsbeleid en programma’s. Met duurzame ontwikkeling wordt bedoeld de ontwikkeling op economisch- en sociaal vlak (ontwikkeling van de mens en samenleving), evenals ontwikkeling op het vlak van milieubehoud (bio diversiteit). In december 2013 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties goedgekeurd de “Resolution on Culture and Sustainable Development” (A/RES/68/223). Behalve het onderstrepen van het verband tussen cultuur en ontwikkeling, wordt in deze resolutie ook onderkend de bijdrage van cultuur aan vrede, onderling respect en begrip, sociale betrokkenheid, dialoog en verzoening. Geheel in lijn met het bovenstaande en anticiperend op de formulering van de “Post-2015 Millennium Development Agenda” zullen de beleidsactiviteiten van het Directoraat Cultuur in 2016 naar prioriteitstelling op duurzame ontwikkeling gericht zijn.

De bestaande positieve ontwikkeling ter bevordering en verbetering van een gezonde kunst- en cultuur klimaat zullen in 2016 voortgezet worden. Hierbij is ook van belang de uitdieping en versterking van de samenwerkingsrelatie met het kunst- en cultuurveld. In het kader van het behoud en ontwikkelen van het Surinaams cultureel erfgoed is dit van groot belang. Ook artistieke producties en diversificatie van het kunstaanbod worden hiermee bevorderd. In 2016 zullen de beleidsactiviteiten op dit vlak worden voortgezet.

De voorbereidende werkzaamheden die in 2014 zijn aangevangen en in 2015 zijn voortgezet m.b.t de acceptatie en ratificatie van UNESCO Cultuurconventies zijn dusdanig vergevorderd dat deze middels raadsvoorstellen ter goedkeuring zullen worden aangeboden aan de Raad van Ministers.

Het betreffen de volgende UNESCO conventies:

1. Conventie inzake verbod en tegengaan van illegale import, export en overdracht van cultuurgoederen. Parijs, 14 november 1970
2. Conventie inzake de Bescherming van Onderwater Cultuur erfgoed. Parijs, 2 november 2001
3. Conventie inzake het waarborgen van Immaterieel Cultuur erfgoed. Parijs, 17 oktober 2003
4. Conventie inzake de bescherming en bevordering van de Diversiteit van Culturele uitingen. Parijs, 20 oktober 2005.

In het verlengde van acties voortvloeiende uit bovengenoemde conventies is de Archeologische Dienst bij het Directoraat Cultuur nieuw leven ingeblazen. In 2016 zal deze dienst verder uitgebouwd worden en zal inhoudelijk het archeologisch beleid meer uit de verf komen.

Verder zullen de Monumentenwet en andere relevante wetten die te maken hebben met behoud en de uitvoer van cultuurgoederen worden aangepast c/q voorstellen daartoe zullen worden gedaan. De werkzaamheden op dit vlak zijn in 2015 vergevorderd.

De samenwerking tussen het Directoraat Cultuur en de Faculteit der Humaniora van de Anton de Kom Universiteit van Suriname die in 2015 structurele vorm heeft gekregen, zal erin moeten resulteren dat per 1 oktober 2016 de studierichting Surinaamse Cultuurwetenschappen van start zal gaan. Deze samenwerking is gericht op het opleiden van kader, het verrichten van cultuurstudies en -onderzoeken en publicaties.

De samenwerking met de Faculteit der Humaniora zal op termijn het Directoraat Cultuur systematisch en structureel in staat stellen inhoud en invulling te geven aan haar taakstelling. Naast het bovenstaande zijn de beleidsactiviteiten van het Directoraat Cultuur onder meer gericht op de vervulling van de instrumentele rol van cultuur in het Buitenlands beleid van de Surinaamse regering, met name de versterking van het integratieproces in de regio. Deze instrumentele rol van cultuur onder de noemer "Culturele diplomatie" heeft het Directoraat Cultuur in de afgelopen jaren met de zeer beperkte middelen die haar ter beschikking stonden niet zonder succes kunnen vervullen.

In dit verband kan verwezen worden naar het jaarlijkse Inter Guiana Cultural Festival (Suriname, Guyana en Frans-Guyana), de jaarlijkse deelname aan het Festival del Caribe in Santiago de Cuba, en de deelname in juli/augustus aan Carifesta. Het cultuurbeleid is gebaseerd op een omschrijving van het begrip cultuur in brede zin. Cultuur in deze zin verwijst naar het gehele complex van geestelijke, materiële, intellectuele en emotionele eigenschappen van de samenleving. Cultuur behelst niet alleen kunsten en letteren, maar ook leefwijzen, fundamentele rechten van de mens, waardesystemen, tradities en overtuigingen. Bij het inhoud geven van het Nationaal Cultuurbeleid hanteert het Directoraat Cultuur de volgende Visie en Missie.

Visie

Met de Surinaamse multiculturele en pluriforme samenleving als gegeven, is cultuur de krachtige en dynamische bron die bij de ontwikkeling van de Surinaamse mens en de Surinaamse natie een allesomvattende rol speelt.

Missie

De missie van het Directoraat Cultuur omvat onder meer: Het bevorderen van respect, behoud en bescherming van de grote en rijke verscheidenheid aan culturele normen en waarden, dienen als basis bij de ontwikkeling en de versterking van de Surinaamse culturele identiteit; het scheppen van basisvoorwaarden voor een gunstig kunst- en cultuurklimaat die voor kunstenaars en artiesten een uitdaging zijn om de eigen culturele en creatieve grenzen te ontdekken, te verleggen en gestalte te geven; het zorg dragen voor de conservering, de ontwikkeling en de veredeling van het Surinaams cultureel erfgoed.

Het cultuurbeleid zal erop gericht zijn, met erkenning en naleving van artikel 27 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, eenieder vrijelijk deel te laten nemen aan het cultureel leven van de gemeenschap, te laten genieten van kunst en deelgenoot te laten zijn van de vruchten in wetenschappelijke vooruitgang. Voorts heeft eenieder recht op bescherming van de geestelijke en materiële belangen die voortvloeien uit een wetenschappelijk, letterkundig of artistiek werk, dat hij of zij heeft voortgebracht.

Uitgangspunten

Op grond van het bovenstaande en uitgaande van de culturele diversiteit van de Surinaamse samenleving, is het cultuurbeleid gebaseerd op culturele democratie, met als kenmerk erkenning van de gelijkwaardigheid van alle culturen. Onder culturele democratie wordt in dit verband verstaan het onderling accepteren en waarderen van elkaars cultuuruitingen en het uitwisselen van culturele waarden.

In dit verband is het van groot belang dat onze multi-etnische waarden en normen, tradities en geloofsovertuigingen die tot uiting komen in onze talen, podium- en visuele kunsten nader worden bestudeerd en vastgelegd. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van onze maatschappij, onze historie en onze culturele waarden. Met het oog op natievorming dienen ook waarden die de samenleving binden te worden geïdentificeerd, vastgelegd en toegankelijk gemaakt.

Suriname als deel van de globaliserende wereld wordt als samenleving dagelijks geconfronteerd met leefstijlen van andere culturen. Dit kan enerzijds onze eigen cultuur verrijken, maar het kan ze anderzijds ook verzwakken. Door het ontwikkelen van ons cultuur erfgoed en toegankelijk maken van informatie hierover zal onze bevolking toegerust zijn met de capaciteiten en vaardigheden om de culturele waarden, normen en gebruiken van andere landen kritisch te beschouwen.

Doelstellingen

Het cultuurbeleid zal dan ook gericht zijn op het bevorderen van respect en bescherming van de eigen cultuur, waarbij het versterken van de Surinaamse culturele identiteit, de nationale eenheid en trots centraal staat.

- Het bevorderen van respect voor het leven en leefwijzen van anderen;
- Waardering en/of herwaardering van culturele waarden en normen;
- Stimulans tot verdere ontwikkeling van de eigen nationale culturele identiteit;
- Behoud en bescherming van het cultuurmilieu, zonder de interne dynamiek van cultuur te verstoren;
- Het onderhouden van culturele contacten in de regio en internationaal met betrekking tot onderricht, vorming en stimulering van de culturele ontwikkeling.

Taakstelling en organisatie

Het bovenstaande tracht het Directoraat Cultuur te realiseren door onder andere te werken binnen de volgende taakgebieden:

- Het initiëren en stimuleren van activiteiten op cultureel en esthetisch gebied, die de vorming, weerbaarheid en creativiteit van een ieder ten goede komen;
- Het stimuleren van kunst en kunstproducties op alle niveaus;
- Het scheppen van voorwaarden en stimuleren van culturele- en gemeenschapsactiviteiten;
- Het ontwikkelen en bevorderen van culturele communicatie en educatie;
- Het vastleggen en toegankelijk maken van culturele informatie;
- Het ondersteunen van initiatieven en activiteiten die het cultuurbeleid helpen uitdragen;
- Het conserveren, documenteren en toegankelijk maken van het cultureel erfgoed;
- Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van cultuur;
- Het stimuleren van cultuur gerelateerde economische activiteiten;

Het onderhouden en uitdiepen van culturele betrekkingen, en het leggen van contacten met personen, instellingen en multilaterale organisaties in binnen- en buitenland, ter bevordering van culturele uitwisseling met name CARICOM, UNASUR, OAS, UNESCO

Directoraat Onderwijs

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Vermoedelijk beloop 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
610	Lonen en Salarissen	420.600	485.230	525.729	578.302	665.047	798.056
611	Sociale premies	40.966	43.169	45.327	49.860	57.339	68.807
612	Gebruik van goederen en diensten	47.990	158.259	282.870	311.157	357.831	429.397
615	Schenken en bijdragen	1.000	1.000	1.575	1.733	1.993	2.392
	Totaal Lopende Uitgaven	510.556	687.658	855.501	941.052	1.082.210	1.298.652
	Kapitaal Uitgaven						
620	Inventaris	4.614	12.982	20.451	22.496	25.870	31.044
621	Transportmiddelen	386	2.007	405	446	513	616
	Totaal Kapitaal uitgaven	5.000	14.989	20.856	22.942	26.383	31.660
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	515.556	702.647	876.357	963.994	1.108.593	1.330.312

Toelichting op Operationele Uitgaven

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen Toelichting Lonen en Salarissen

De ramingen zijn gebaseerd op de reële personeelsformaties. De stijging is voornamelijk het gevolg van de jaarlijkse periodieke verhogingen, implementatie van het Functie Informatie Systeem Overheid en de 10% verhoging van het afgelopen jaar. Het directoraat heeft een totaal personeelsbestand van 15.800 personen.

De gemiddelde loonsom voor niet-onderwijzend personeel is srd 2.476,= en voor de onderwijsgeevenden srd 2.317.

Het is verwachtbaar dat voor het dienstjaar 2016 de uitstroom niet veel zal verschillen van dat van het jaar daarvoor. Voor het jaar 2016 verwacht men dat ongeveer 200 mensen de dienst met pensioen, overplaatsing en of ontslag zullen verlaten. De instroom van het onderwijzend personeel is geheel afhankelijk van de behoefte. Voor deze groep is er geen ontheffing vereist. De instroom van het niet-onderwijzend personeel is afhankelijk van ontheffing personeelsstop of goedkeuring van de Raad. Het aantal personeelsleden behorende tot het hoger -, midden- en lager kader is bij benadering respectievelijk: 1.200 -- 6.100 en 8.500.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	323.435.389
61002	Vakantietoeslag	25.956.864
61003	Overwerk	211.493
61004	Bonussen en gratificaties	1.857.290
61006	Vacatiegelden	48.048.082
61012	Detachering toelagen	801.840
61014	Persoonlijke toelagen	21.074.084
61015	Lesuren vergoeding	52.361.340
61016	Gezinstoelagen en Kinderbijslag	1.047.320
61017	Waarnemingstoelagen	730.740
61018	Inconvenienten	7.592.690
61020	Telefoonvergoeding	5.880
61021	Representatievergoeding	413.460
61022	Huishuurvergoeding	92.472
61023	Vervoersvergoeding	1.601.056
610	Totaal	485.230.000

De totale personeelskosten van het Directoraat Onderwijs voor het dienstjaar 2016 bedragen **SRD 485.230.000,=**

611: Sociale Premies**Specificatie Sociale Premies**

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	30.836.000
61102	Wergeverslasten Ziekenfonds	12.333.000
611	Totaal	43.169.000

612. Gebruik van goederen en diensten

Onder deze kostensoort vallen onder meer: Onderhoud gebouwen en terreinen, Leermiddelen, Huur van vaar- en voertuigen.

Onderhoud gebouwen en terreinen:

Er is nog steeds een achterstand in het onderhoud van de onderwijsaccommodaties, bijbehorende dienstwoningen en kantoorgebouwen. Hieronder volgt een overzicht:

- uitvoering reguliere reparaties, klein onderhoud zoals elektra, sanitair, rioleringen, hang- en sluitwerken, vuilophaal, bestrijding van insecten, dakgoten, beveiligingswerken van 245 scholen en 19 kantoorgebouwen;
- renovatie van 12 scholen inclusief omrastering;
- schilderen van 20 schoolgebouwen en wassen van 25 scholen op VOJ/VOS en Basis niveau;
- revisie en verzwaren van het elektriciteitsnet voor 25 scholen;
- onderhoud terreinen van school en kantoorgebouwen o.a. wied vrijmaken, opvullen, ophogen terreinen, snoeien van bomen en ophalen van terreinlozingen;
- reparatie en schilderen van 25 dienstwoningen in diverse districten;
- aanschaf van brandstof- en smeermiddelen ten behoeve van grasmachines/tractoren en brushcutters;

- renovatie van ongeveer 20 toiletgroepen;
- renovatie 2 kantoorgebouwen.

De raming van deze post is ongeveer **SRD 36.764.570,=**

Leermiddelen:

Bij deze gaat het om schoolbenodigdheden om de scholen bij de aanvang van het nieuwe schooljaar van voldoende lesmaterialen en leermiddelen te voorzien. Jaarlijks wordt na inventarisatie het benodigde via een openbare aanbesteding aangeschaft. Ook zijn voor het komend schooljaar nieuwe leermiddelen aangeschaft voor het VOJ- en VOS- en LBO onderwijs. Dit zal voor het schooljaar 2015/2016 ook het geval zijn. Ondermeer valt deze post uiteen in:

- Leermiddelen regulieronderwijs **SRD 29.907.120**
- Leermiddelen technisch onderwijs **SRD 14.267.509**

De raming bedraagt **SRD 44.174.629,=**

Huur van vaar- en voertuigen (ten behoeve van leerkrachten en leerlingen):

Met deze post worden de kosten gedekt van bus- en bootvervoer van leerlingen en leerkrachten van en naar scholen in gebieden waar het openbaar vervoer tekort schiet.

De raming van deze post is ongeveer **SRD 40.000.000,=**

De overige kosten betreffen kantoormiddelen, nutsvoorzieningen, schoonmaak en bewaking, daarvoor blijft er slechts een bedrag van **SRD 37.319.801,=** over.

De totale raming voor gebruik van goederen en diensten bedraagt **SRD 158.259.000,=**

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl.seminars en workshops excl. Reis en verblijf kosten)	4.274.575
61204	Tijdelijk personeel	3.966.840
61205	Deskundigen Binnenland	135.340
61208	Binnenlandse Reiskosten	1.327.500
61209	Binnenlandse Verblijfskosten	1.003.555
61210	Buitenlandse Reiskosten	3.342.500
61211	Buitenlandse verblijfskosten	652.100
61215	Kantoormiddelen	9.775.173
61216	Kopieer	1.458.129
61217	Drukwerk en grafischmateriaal	401.154
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	1.098.370
61220	Onderhoud kantoormiddelen	240.575
61221	Vergaderkosten	65.000
61222	Verbruiksgoederen	910.691
61223	Onderhoudskosten automatisering	383.940
61224	Licenties en programmakosten	49.049
61226	Advertentie en bekendmaking	196.500
61227	Radio en tv programma's	219.500
61228	Brochure en andere periodieken	40.000
61229	Tentoonstelling	104.500
61232	Overige voorlichting	2.500

61233	Huur gebouwen en Terreinen	2.990.000
61234	Onderhoud gebouwen en Terreinen	19.628.940
61235	Verbouwingen	42.500
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	1.252.000
61238	Telefoonuitgaven	1.509.000
61239	Gas	22.500
61240	Water	531.511
61241	Elektriciteit	1.413.500
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	1.773.500
61246	Verzekering	105.450
61247	Schoonmaak	5.357.263
61248	Gereedschappen en Apparatuur	2.728.846
61249	Werkkleding incl.schoeisel e.a.	140.950
61250	Bewaking	15.037.540
61251	Voeding	885.000
61252	Contributies	71.200
61253	Vrachtkosten en porti	537.000
61254	Onderzoekskosten	385.000
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	36.249
61260	Onderscheidingen	75.000
61263	Overige algemene kosten	11.020
61268	Schoolprogramma's, boeken, etc.	210.060
61270	Lesmateriaal en leermiddelen	27.000.000
61271	Onderhoud schoolinrichting	248.300
61272	Examenmateriaal	500.000
61273	Vormingsprogramma's	1.328.373
61274	Onderwijs Binnenland	3.750.000
61276	Verzorgingskosten	39.500
61283	Huur van voertuigen	40.000.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	1.001.307
	Totaal	158.259.000

615: Schenkingen en bijdragen

Het financieel ondersteunen van organisaties, instituten en/of personen in de uitvoering van onderwijs gerelateerde projecten. Het begroot bedrag is **SRD 1.000.000, =**

Specificatie Schenkingen en bijdragen

Code	Sociale Premies	Bedrag
61504	Bijdrage aan niet Commerciële instellingen	1.000.000
	Totaal	1.000.000

Kapitaal Uitgaven**620: Inventaris**

De totale raming van deze kostensoort bedraagt **SRD 12.982.000,=** Onder deze kostensoort vallen de aanschaffingen voor: “Inventaris” en “Transportmiddelen” voor respectievelijk **12.982.000,=** en **4.000.000,=**. Het gaat in deze om zaken waarvan de aanschafwaarde hoger is dan SRD 1.500.=

Automatisering en ICT

Teneinde onder meer de kwaliteit van de verschillende afdelingen te verbeteren is het noodzakelijk om de administratie te automatiseren. Dit zal met zich meebrengen dat de service wordt verbeterd, waardoor de lange wachttijden zullen worden geminimaliseerd.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinventaris	3.400.000
62002	Schoolinrichting	2.500.000
62004	Computers	2.500.000
62005	Printers	500.000
62006	Netwerken	500.000
62007	Laboratoriumbenodigdheden	500.000
62008	Muziekinstrumenten	100.000
62009	Technisch gereedschap	2.000.000
62010	Overige inventaris	982.000
	Totaal	12.982.000

621: Transportmiddelen

Ten behoeve van ondermeer de Hoofdafdeling Technische Diensten, afdeling Distributie van leermiddelen is de aanschaf van zes stuks 3 ton pick-ups, één busje en een dubbel cabinepick up begroot. Voor deze post is een bedrag van **SRD 4.000.000,=** geraamd.

Code	Transportmiddelen	Bedrag
62104	Pickup's	2.007.000
	Totaal	2.007.000

Automatisering en ICT

Teneinde onder meer de kwaliteit van de verschillende afdelingen te verbeteren is het noodzakelijk om de administratie te automatiseren. Dit zal met zich meebrengen dat de service wordt verbeterd, waardoor de lange wachttijden zullen worden geminimaliseerd.

621. Transportmiddelen

Ten behoeve van ondermeer de Hoofdafdeling Technische Diensten, afdeling Distributie van leermiddelen is de aanschaf van zes stuks 3 ton pick-ups, één busje en een dubbel cabinepick up begroot. Voor deze post is een bedrag van **SRD 2.007.000,=** geraamd.

TITEL II: Programma's

Bedragen x SRD 1.000

	Vermoede- lijk beloop 2015	Herziene Nota van wijziginge n 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
OP-Beleidsgebied 1 OP-Beleidsprogramma(Doel): Infrastructurele werken						
0130. Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen	21.500	30.000	28.558	34.270	34.270	35.180
OP-Beleidsgebied 2 OP-Beleidsprogramma(Doel): Onderzoek en Ontwikkeling						
0720. Project Nationaal Orgaan voor Accreditatie (NOVA)	350	100	466	559	602	621
0721. Early Childhood Development (ECD)	200	50	266	320	335	363
0722. Schoolvoeding	60	5.000	8.400	9.240	10.626	12.751
0723. Uitvoering activiteiten Basic Life Skills	100	50	133	160	172	183
0724. Project Ouderparticipatie	300	50	150	164	179	186
0725. Onderwijs innovatie, wetenschap en technologie	2.000	-	-	-	-	-
0726. Vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs	96.124	96.124	15.080	16.846	17.982	18.531
0727. Naschoolse Opvang	90.834	56.000	11.780	12.750	13.444	14.662
0728. Maatregelen gericht op opwaardering positie onderwijzend personeel	6.000	-	-	-	-	-
0729. Cenasu, Centrum Nascholing Suriname	500	500	263	380	478	511
OP-Beleidsgebied 3 OP-Beleidsprogramma(Doel): Subsidie en Bijdragen						
0940. Stichting Dieren-tuin, Medische Zending, Parima	165	165	186	231	320	468
0941. Stichting Kenne-dyschool, Mytyschool	100	100	135	283	456	664
0942. Bijdrage aan huis-houdens	5.700	7.500	6.800	8.873	10.440	12.531
0943. Stichting Conser-vatorium Suriname	1.500	1.500	684	789	890	993
0944. Esoc	-	1.000	-	-	-	-
OP-Beleidsgebied 4 OP-Beleidsprogramma(Doel): Primair(Basis)Onderwijs						
2701. Ondersteuning Basisonderwijs	1.629	3.629	1.660	1.726	1.835	2.002

2702. Bijzonder Lager Onderwijs	148.806	160.000	154.298	169.728	195.187	234.224
OP-Beleidsgebied 5 OP-Beleidsprogramma(Doel): Secundair Onderwijs						
2801. Bijzonder Nijverheidsonderwijs	754	800	1.002	1.202	1.403	1.688
2802. Christelijk Pedago-gisch Instituut	5.211	5.500	6.019	6.922	8.306	9.875
OP-Beleidsgebied 6 OP-Beleidsprogramma(Doel): Hoger Onderwijs						
2901. ADEK Universiteit van Suriname	60.000	62.250	63.000	69.300	79.695	95.634
2902. Stichting Polytech-nic College Suriname	2.000	2.000	2.310	2.657	3.188	3.989
2903. Studielening voor Hoger Onderwijs in Suri-name	10.000	10.000	10.500	11.550	13.283	15.940
Totaal Beleidsprogramma's	453.833	442.318	303.290	338.710	382.465	448.245

Toelichting op de Programma's

OP-Beleidsgebied 1:

Programma 0130. Nieuwbouw, Rehabilitatie en Renovatie van Scholen en Dienstwoningen

0130. Nieuwbouw, Uitbreiding en Renovatie van Scholen en Dienstwoningen

In het kader van de uitvoering van het scholenbouwproject wordt er een aanvang gemaakt met het renoveren van vos-, voj- en basisscholen op diverse locaties. Schilderen en het opzetten van nieuwe gebouwen behoren eveneens tot deze activiteiten die zullen worden uitgevoerd in Paramaribo, randdistricten en in het binnenland.

Hieronder een overzicht van de te ontplooiën activiteiten:

Nr.	Activiteiten	Kst SRD.
1	De bouw v/e Basis en een VOJ school te Pontbuiten	1.500.000
2	De bouw v/e scholen complex te Bel a soir i/h district Commewijne	2.000.000
3	HAVO 1 Vervanging oudbouw bouw fase 16 lokalen en toiletgroep hoogbouw	700.000
4	AMS vervanging oudbouw 2 ^{de} fase lokalen e.a ruimtes	1.200.000
5	Bouwen van Praktijklokalen t.b.v. LBO scholen op div. locaties	2.000.000
6	De bouw v/e VOS school te Moengo en omgeving	1.000.000
7	Uitbreiding Basis, VOJ en VOS in het kustgebied 60 lokalen	1.000.000
8	Goede verwachting basis school	900.000
9	De bouw van kantoor faciliteiten	1.200.000
10	Bouwen van 15 Onderwijs woningen in het binnenland en in districten	2.000.000
11	Renovatie van een 5 tal Gymnastiekzalen	1.500.000
12	Renovatie van 12 school gebouwen	5.000.000
13	Schilderen en wassen 25 schoolgebouwen	3.500.000
14	Renovatie kantoorgebouwen	3.500.000
15	Renovatie dienstwoningen diverse districten	3.000.000
	Totaal	30.000.000

OP-Beleidsgebied 2:**Programma 0720. Project Nationaal Orgaan voor Accreditatie (NOVA)**

Accreditatie is een principe waarbij een instelling zich vrijwillig laat evalueren als geheel of als onderdeel (faculteit, cursus) om gecertificeerd te worden. Met de aanname en afkondiging van de wet NOVA zal de accreditatie van de opleidingen structureel aangepakt worden. Een Commissie Implementatie Wet NOVA heeft voorbereidingen getroffen voor het operationeel maken van bovengenoemd orgaan zoals:

1. Het instellen van een Accreditatieraad;
2. Het opzetten en bemensen van een accreditatiebureau.

Hiervoor is er een bedrag ad. **SRD 100.000,=** uitgetrokken die bestaan uit operationele kosten en voorbereidingskosten producten.

Programma 0721. Early Childhood Development (ECD)

De ontwikkelingen van het jonge kind in de crèches, dagcentra en peuterscholen is van eminent belang om vooral de startpositie te verbeteren van de leerlingen waarvan de thuistaal een andere is dan de schooltaal. Early Childhood Development (ECD) programma's hebben betrekking op stimulering van de algehele ontwikkeling van het kind van 0-8 jaar. Gelet op de leeftijdsgroep overlappen deze programma's het kleuteronderwijs(4-5 jaar) en de beginjaren van de lagere school. Zij vormen een aanvulling en verrijking van het onderwijs.

Uit onderzoek is gebleken dat deze programma's schoolrijpheid bevorderen, in de eerste schooljaren zittenblijvers en drop-out verminderen en leiden tot intellectuele en sociale vaardigheden.

De doelstellingen van het project zijn:

- Informatieverspreiding en het mobiliseren van de gemeenschap om te participeren in verzorging op het gebied van ECD en op te komen voor kwalitatief onderwijs;
- Het ontwikkelen van een aangepaste communicatie strategie voor de uitvoering van het ECD beleid. Communicatie is immers een instrument, dat zorg draagt voor het ontwikkelen van gestructureerde actie en voor het realiseren van effectieve resultaten waarbij alle jongens en meisjes voordelen van kunnen hebben(0 tot 8 jaar oud);
- De ECD principes en standaarden visualiseren via wetenschappelijke onderzoeksdata, economische, politieke en praktische argumenten;
- De aandacht vergroten voor het belang van investeren in het kind in dit stadium en methoden illustreren hoe verandering te brengen in vroege kindontwikkeling, de verzorging en educatie door beleid te ontwikkelen gericht op het publiek;
- Een educatiecommunicatie relatie ontwikkelen met het publiek door een culturele benadering van ECD vraagstukken.
  - a. Heldere boodschappen formuleren om:
    1. Een goede ECD verzorging te garanderen;
    2. Promotie van kwalitatieve ECD educatie;
    3. Promotie van investeren in de economie van het land door investeren in ECD.
  - b. Pleiten voor rechten van kinderen door de bewustwording op gang te brengen over ECD. Dit zal gebeuren door informatie verspreiding en capaciteitsversterking van bestaande ECD instituten.

Ter uitvoering van dit project zijn de volgende jaarlijkse vaste activiteiten

opgenomen:

1. Het publiceren van kwartaalse ECD-magazines; (samenstellen, grafisch ontwerp & drukken)
2. Het drukken van ECD folders, brochures, mappen, posters, banner en kalenders;
3. Het uitzenden van radio en TV-programma's;
  - o Radio spotje over de lijst van 5
  - o Speciaal ECD televisie documentaire en
  - o Kinderparticipatie media project

Het begroot bedrag voor 2016 is SRD 50.000,=

Programma 0722. Schoolvoeding

Dit is een pilot project, waarmee van start gegaan is op 11 januari 2016 op de lagere scholen binnen Paramaribo, Wanica en Saramacca. Voor het binnenland wordt een nieuw concept ontwikkeld rekening houdend met de hoge kosten voor transport. Het ligt in de bedoeling dat ook andere districten in aanmerking zullen komen voor schoolvoeding. Het begroot bedrag voor 2016 is **SRD 5.000.000,=**

Programma 0723. Uitvoering activiteiten Basic Life Skills

Basic Life Skills Educatie is in verschillende beleidsdocumenten van het Ministerie van Onderwijs genoemd als een onderwerp dat zowel in het huidige onderwijssysteem als in het te implementeren basisonderwijs(funderend onderwijs) een noodzaak is, opdat kinderen en jongeren vaardigheden kunnen ontwikkelen om de uitdagingen van het leven aan te kunnen.

In verband met de implementatie van het Basic Life Skills Educatieprogramma in leerjaar 5 en 6 van het GLO en leerjaar 1 en 2 van het VOJ zijn er verschillende activiteiten voor het dienstjaar 2016 gepland. Het totaal begroot bedrag is **SRD 50.000,-**.

Programma 0724. Project Ouderparticipatie

De internationale trend binnen het onderwijs is ouders/verzorgers te laten participeren in het onderwijsgebeuren. Door allerlei omstandigheden komen ouders/verzorgers vaak niet eraan toe om de nodige aandacht te schenken aan het schoolgebeuren en de opvoeding van hun kinderen, wat tot slechte resultaten leidt. Het fundament voor de opvoeding van het kind wordt immers thuis gelegd. Het ministerie werkt door de ouderparticipatie te versterken aan een grote mate van betrokkenheid van de ouders, waardoor er sprake kan zijn van een kindvriendelijk leermilieu. Het specifieke doel zal moeten resulteren in een beter schoolresultaat, waarbij de leerling centraal staat. Het begroot bedrag voor 2016 is **SRD 50.000,=**

Programma 0726. Vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs

Regarderend herstructurering, kwaliteitsbehoud- en verbetering en het verder uitbouwen van de vernieuwingen in het onderwijs en het onderwijsstelsel. Ook zullen naast infrastructurele werken, de scholen voorzien worden van nieuwe bij de tijd aangepaste leer- en onderwijsmiddelen. Inclusief moet gedacht worden aan het inbedden van ICT in het curriculum om zodoende te kunnen voldoen aan de internationale eisen voor het onderwijs. De nodige aandacht zal moeten worden geschonken aan opslagruimte voor de leermiddelen, als ook de kosten verbonden aan de levering, verpakking en distributie van leermiddelen. Het begroot bedrag voor 2016 is **SRD 96.124.000, =**

Programma 0727. Naschoolse Opvang en Begeleiding (NOB)

Aan dit project doen reeds ongeveer 200 scholen mee. De opvang bestaat onder andere uit het bieden van een warme maaltijd, recreatie mogelijkheden, het begeleiden bij het maken van huiswerk, extra-activiteiten ter ondersteuning en begeleiding van kinderen na school. Kinderen worden na de reguliere schooluren opgevangen op een educatieve manier. Zwakke leerlingen kunnen onder deskundige begeleiding, extra aandacht krijgen, zodat ze beter kunnen presteren op school. De naschoolse vormingsactiviteiten worden ontwikkeld en uitgevoerd met als doelstelling een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de jeugd. Het begroot bedrag is **SRD 56.000.000, =**

Programma 0729. Centrum voor Nascholing Suriname (CENASU)

Bijscholing van bureau ambtenaren op het gebied van Human Resource Management, ICT, loonadministratie en andere on the job trainingen. CENASU zal zich ingaande het schooljaar 2015/2016 richten op trainingen voor de onderwijsgevenden die in het bezit zijn van een bosland akte, onderwijzers -a akte, hoofdkleuterleidster akte, onderwijzersakte, en hoofdakte. De districts kwekelingen zullen ook geüpgraded worden middels trainingen. Het bedrag voor het aantrekken van trainers en het logistieke gedeelte komt neer op **SRD 500.000,=**

OP-Beleidsgebied 3:**Programma 0940. Stichting Dierentuin, Medische zending en Parima**

Onder deze post wordt voornamelijk de Stg. Dierentuin ondersteund. Het doel van stichting Dierentuin is het verzorgen van educatie en geven van gerichte informatie aan de samenleving, in het bijzonder de schoolgaande kinderen. Hoewel de stichting Dierentuin zelf inkomsten genereert is deze niet voldoende voor het dekken van de uitgaven. Voor 2016 is het exploitatietekort **SRD 165.000,=**

Programma 0941. Stichting Kennedy- en Mythyschool

Stg. Kennedyschool verzorgt onderwijs aan kinderen met auditieve beperkingen in Suriname, terwijl de Mythyschool de dubbel gehandicapte kinderen opvangt. Om deze 2 stichtingen tegemoet te komen in de exploitatiekosten wordt door het Ministerie van Onderwijs een subsidie toegekend. Het totaal begroot bedrag voor 2016 is **SRD 100.000,=**

De subsidies worden na goedkeuring uitbetaald aan voornoemde stichtingen aan de hand van de door hun ingediende stukken. Teneinde enigszins tegemoet te komen in de exploitatiekosten, zal vanwege de economische ontwikkelingen de subsidiebedragen worden geëvalueerd en eventueel aangepast.

Programma 0942. Bijdragen aan huishoudens

Deze beleidsmaatregel bestaat uit 2 (twee) componenten t.w.:

a) Beursgelden voor studie in Suriname ad **SRD 4.602.800,=**

b) Kosten van verstrekte beurzen voor studie in het buitenland ad **SRD 2.897.200,=**

Het totaal begroot bedrag is **SRD 7.500.000, =**

Hieronder volgt een kosten plaatje van bursalen die zowel in eigen land (Suriname), als in het buitenland studeren:

Studiebeurzen in Suriname

Studietoelagen:

Sub 1					
Niveau	Aantal beurzen	Periode	Bedrag p/m p/b	Totaal	
VOS	1834	12	100	2.200.800	
Universiteit	450	12	85	459.000	
HBO	70	12	85	71.400	
Schakeljr. Universiteit	80	12	85	81.600	
					2.812.800
Leermiddelen					
Universiteit	500	1	100	50.000	
HBO	70	1	100	7.000	
					57.000
Inschrijfgelden					
Universiteit	500	1	850	425.000	
HBO	70	1	850	59.500	
Schakel	50	1	850	42.500	
					527.000
Master I.O.L.	30	12	3.350		1.206.000
Totaal Sub 1					4.602.800
Sub 2					
Beurzen Buitenland Bestaande bursalen	Aantal studenten	Periode	Bedrag Euro/ USD	Totaal	Tegenw. in SRD.
Cuba	45	12	125	67.500	270.000
China	40	12	100	48.000	192.000
Georgië	10	12	100	12.000	48.000
Indonesië	2	12	100	2.400	9.600
Trinidad and Tobago	7	12	150	12.600	50.400
Overige					2.000.000
Totaal Sub 2					2.570.000
Sub Totalen					7.172.800
Bank commissie					271.000
Omzetbelasting					2.170
Telexkosten					54.030
Generaal Totaal					7.500.000

Programma 0943. Stichting Conservatorium Suriname

De stichting Conservatorium Suriname is opgericht in 2011 en heeft als doel om het muziekonderwijs op een hoger peil te brengen en de aanwezige talenten hier te lande tot bloei te laten komen. De Stichting geniet vanaf haar oprichting subsidie van de overheid via het Min van OWC. Het exploiteren behoeft veel geld. Een leeuwendeel van het geld gaat naar huur van een ruimte, die op dit moment het meest geschikt is voor het verzorgen van muziekonderwijs op dit niveau. Ook het aantrekken van buitenlandse docenten slokt veel geld op. Het bedrag dat is op gebracht voor het conservatorium bedraagt in 2016 **SRD 1.500.000,=**

Programma 0944. Educatief Studenten Opvang Centra (Esoc)

Hier gaat het om 4 internaten. Deze post is verheven tot beleidsmaatregel ten einde een beter structureel karakter te brengen in de activiteiten. Vooralsnog zal m.b.t. de aanvraag van de financiële middelen volstaan worden met het opmaken van raadsvoorstellen zoals dat nu geschied. Het bedrag dat is opgebracht voor 2016 bedraagt **SRD 1.000.000,=**

OP-Beleidsgebied 4:

Programma 2701. Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname (Basic Education Improvement Project II)

Het doel is gericht op het verbeteren en ontwikkelen van de kwaliteit van het basisonderwijs door middel van het verbeteren en ontwikkelen van onderwijsprocessen en leergebieden. Voorts zullen leerkrachten geprofessionaliseerd worden in de didactiek en de methodiek van de nieuwe leergebieden. Daarnaast wordt het scholenbouw en renovatieplan ondersteund en zal gewerkt worden aan verbetering van managementvaardigheden van onderwijzend en niet onderwijzend personeel. Het project zal worden gefinancierd middels een lening van de IDB voor een bedrag van USD 13.7 miljoen. De totale eigen inbreng gedurende de vier jaren is USD750.000,=. Het totaal begroot bedrag per jaar is **SRD 3.629.000,=**

Programma 2702. Bijzonder Lager Onderwijs

Hieronder vallen de scholen met een religieuze achtergrond w.o.: RKBO, EBG, Sanatan Dharm, Arya Dewaker, SIS, Zevendaagse Adventisten, AMEC, Baptisten Gemeente, Bahai, Scholen met de Bijbel, SMA, Wesleyaanse Gemeente en EMG. Deze instellingen verzorgen onderwijs op GLO en VOJ niveau. Het beleid van het Min OWC richt zich op het toegankelijk maken van onderwijs voor een ieder op elk niveau, maar in het bijzonder op het niveau van het gewoon lager onderwijs.

Binnen het Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur is de afdeling Subsidie belast met het onder- en/of bijhouden van contacten en verwerken van mutaties van deze gemeentes.

In dit kader draagt het Min van OWC bij in de exploitatiekosten van bovengenoemde instellingen.

Omschrijving	Raming 2015	Raming 2016
Aanschaffingen	2.000.000	2.000.000
Materiële kosten	1.250.000	1.250.000
Personeelskosten	142.056.000	153.250.000
Ouderbijdrage	3.500.000	3.500.000
Totaal	148.806.000	160.000.000

OP-Beleidsgebied 5:**Programma 2801. Bijzonder Nijverheidsonderwijs**

Hieronder valt de Waaldijk College (huishoudschool). Hier worden aan de leerlingen bepaalde beroepsgerichte praktische vaardigheden bijgebracht. Evenals bij het Bijzonder Lager Onderwijs worden de exploitatiekosten gedekt door het Min OWC.

Omschrijving	Raming 2016
Aanschaffingen	55.000
Materiële kosten	66.600
Personeelskosten	658.000
Ouderbijdrage	20.400
Totaal	800.000

Programma 2802. Christelijk Pedagogisch Instituut

Het Christelijk Pedagogisch Instituut is een school van middelbaar niveau waar studenten worden opgeleid tot leerkrachten. Er is een bedrag van **SRD 5.500.000,=** begroot om de personeelskosten van de leraren van dit instituut te kunnen dekken.

OP-Beleidsgebied 6:**Programma 2901. Anton de Kom Universiteit van Suriname**

De Universiteit van Suriname is een autonoom lichaam dat wetenschappelijke onderzoeken verricht en opleidingen op universitair niveau verzorgt. Deze instelling bestaat uit de volgende faculteiten, t.w.:

1. Maatschappij wetenschappen;
2. Medische wetenschappen;
3. Technologische wetenschappen; en
4. Humanoria

Door de overheid Min OWC wordt op grond van de door de Universiteit ingediende stukken een kwartaal subsidie toegekend teneinde enigszins tegemoet te komen in de exploitatiekosten.

De begroting van de Universiteit van Suriname bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving	Raming 2015	Raming 2016
Aanschaffingen	2.500.000	7.534.540
Bijdragen	2.500.000	13.751.800
Personeelskosten	40.000.000	46.396.760
Vervoerskosten	2.500.000	1.460.180
Materiële kosten	2.500.000	2.856.720
Totaal	50.000.000	62.250.000

Programma 2902. Stichting Polytechnic College Suriname

De stichting Polytechnic College heeft tot doel het verzorgen van beroepsgerichte opleidingen die moeten leiden tot het afleveren van technici. Deze afgestudeerden moeten in staat zijn om de opgedane theoretische technische kennis te integreren en toe te passen bij het oplossen van technische problemen binnen hun werkterrein. Zij moeten overigens ook over de volgende eigenschappen beschikken:

- a. Gestructureerd, analytisch, methodisch en creatief kunnen denken;
- b. In team verband kunnen werken;
- c. In staat zijn initiatieven te nemen en zelfstandig op te treden.

De exploitatiekosten van het Polytechnic College bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijven	Raming 2015	Raming 2016
Personeelskosten	798.500	1.168.500
Verzekeringen	16.500	21.500
Materiële kosten	70.000	120.000
Huisvestingskosten	65.000	105.000
Aanschaffingen	50.000	85.000
Totaal	1.000.000	2.000.000

Programma 2903. Studielening voor Hoger Onderwijs in Suriname

Het doel van studielening is het financieren van studerende in het voortgezet onderwijs op senioren niveau, het middelbaar onderwijs, beroepsonderwijs, het hoger beroepsonderwijs en de Adek Universiteit van Suriname. In de opstartfase zullen vooralsnog alleen in aanmerking komen de studenten van de voltijdse dagopleidingen aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname en het instituut voor de Opleiding van leraren.

De studenten kunnen kiezen voor een basispakket van SRD 150,= en een aanvullend pakket van SRD 350,= Het is niet mogelijk om alleen te kiezen voor een aanvullend pakket.

Met het geleend bedrag wordt de student in staat gesteld om met minder financiële obstakels de studie binnen de vastgestelde studie af te ronden. De studielening wordt met 4% rente per jaar terugbetaald en wordt berekend over het bedrag zowel gedurende de studie periode als gedurende de aflossingsperiode. De aflossingsperiode is gesteld op 2 ½ maal de nominale studieduur. Dus als de studie 4 jaar duurt, krijgt de student de gelegenheid om de lening met rente in 10 jaar terug te betalen. Studenten die een studiefase afronden met een gemiddeld cijfer van 8 of de studie binnen de nominale studieduur afronden zullen als waardering van hun bijzondere prestatie beloond worden met een gedeeltelijke kwijtschelding.

Hiervoor zal door het Fonds voor Studiefinanciering en de Raad van Toezicht, na afstemming met de daarvoor in aanmerking komende actoren, de regels worden vastgesteld. Het totaal begroot bedrag is **SRD 10.000.000, =**

Prestatie en resultaat indicatoren

Beleidsmaatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2014	Verwachte beleidsresultaten per eind 2015	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016
Programma: Infrastructurele werken				
0130. Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen	Opheffen van het tekort aan schoollokalen en kantoorruimtes.	Nagenoeg volledig gerealiseerd.	De hoofdafdeling Technische Diensten zal van het jaar renovatie en schilderwerkzaamheden hebben verricht aan: schoolgebouwen van het VOS, VOJ en Basisonderwijs op diverse locaties. Er zullen tevens schoollokalen en dienstwoningen gebouwd worden.	De hoofdafdeling Technische Diensten zal in het jaar 2016 uitbreiding, renovatie- en schilderwerkzaamheden verrichten aan basis-, voj- en vos- scholen.
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0720. Project Nationaal Orgaan voor Accreditatie (NOVA)	Zorg dragen voor certificering.	Het scheppen van normen en waarden voor de accreditering.	.	Operationalisering van de NOVA
0721. Early Childhood Development (ECD)	Stimuleren van de algehele ontwikkeling van het kind van 0-4jaar.	Er zijn wat activiteiten ontplooit.	Verdere ontplooiing van de activiteiten.	Uitbreiding samenwerking met nationale en internationale organisaties.
0722. Schoolvoeding	Voorzien van een broodmaaltijd aan behoeftige kinderen	Afbouw van het project		
0723. Uitvoering activiteiten Basic Life Skills	Stimuleren van de algehele ontwikkeling van het kind van 0-4jaar.	Er zijn wat activiteiten ontplooit.	Verdere ontplooiing van de activiteiten.	Uitbreiding samenwerking met nationale en internationale organisaties.
0724. Ouder participatie	Ouders en of verzorgers nauw betrekken bij het leerproces.	Gemotiveerde ouders en of verzorgers	Gemotiveerde ouders en of verzorgers	Verhoging van de schoolresultaten
0725. Onderwijs innovatie, wetenschap en technologie	Kwaliteitsverbetering van het onderwijs.Implementatie van			

	Onderwijs Innovatie			
0726. Vernieuwing onderwijsstelsel En verbetering van de kwaliteit van het onderwijs	Vernieuwing boekenstelsel t.b.v. het voer en onderwijs als ook kwaliteitsverbetering bij studenten	Distributie van nieuwe boeken op de scholen.	Verdere distributie en implementatie van de nieuwe leerboeken.	Verdere kwaliteitsverbetering toonaangevend in het Caraïbisch gebied.

0727. Naschoolse opvang	Gezonde voeding voor de leerlingen alsook het educatief begeleiden van de kinderen.	Verzorgingsaspect is goed op gang gekomen.	Uitbreiding van het aantal scholen en het introduceren van het educatief gedeelte. Landelijke implementatie over bijkans 55 scholen	Implementatie over 75% van het scholen bestand
0728. Maatregelen gericht op opwaardering positie onderwijzend personeel	Nascholing en professionalisering van onderwijsgevers. Goede benutting van effectieve schooluren doordat onderwijsgevers op een structureerde wijze trainingen volgen.	Een deel van de leerkrachten is al getraind.	.	Nascholing en professionalisering van onderwijsgevers. Goede benutting van effectieve schooluren doordat onderwijsgevers op een structureerde wijze trainingen volgen.
0729. Cenasu, Centrum Nascholing Suriname	Bijscholing en upgraden van onderwijzend- en niet onderwijzend personeel	Inplace brengen van structuren.	Opstarten en inrichting van het centrum.	Voldoende ambtenaren en leerkrachten upgegrade.

Programma: Subsidies en Bijdragen

0940. Stichting Dierentuin, Medische zending, Parima	Volledige dekking van de kosten	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie aan deze instelling ter dekking van de exploitatiekosten.	Uitbreiden van de activiteiten en vergroten van het ontplooiingsaspect.
0941. Stichting Kennedy school, Mythyschool	Verzorgen van speciaal onderwijs aan kinderen met een geestelijk en lichamelijke gebrek	Alle middelen aangewend voor de nodige investeringen.	Subsidie aan deze instelling ter dekking van de exploitatiekosten	Verzorging van speciaal onderwijs aan kinderen met een geestelijke en lichamelijke gebrek.

0942. Bijdragen aan huishoudens	Het bijdragen in de kosten van levensonderhoud voor studenten die in aanmerking komen voor een studiebeurs.	Naast afgestudeerden zijn de overige studenten bevorderd naar het volgende leerjaar.	Het bijdragen in de kosten van levensonderhoud voor studenten die in aanmerking komen voor een studiebeurs.	Verdere verloop van de studiebeurzen
0943. Stichting Conservatorium Suriname	Opleiden tot professionele muzikanten.	Goeie structuren ontwikkeld.	Uitbreiden van bestaande structuren.	Voortzetting hiervan.
Programma: Primair (Basis) Onderwijs				
2701. Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname (BEIP II) (IDB/NHAS)	Ontwikkelen van leerprogramma's tbv het vierde leerjaar	Implementatie	Verdere implementatie.	Nagenoeg zal het wel afgerond zijn.
2702. Bijzonder lager onderwijs	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en deels dekking van de materiele kosten w.o. leermiddelen.	Alle kosten zijn voldaan.	Subsidie voornamelijk om de personeelskosten te dekken.	Voortzetten van de subsidie met mogelijke aanpassingen i.v.m. uitbreidingen van scholen.
Programma: Secundair Onderwijs				
2801. Bijzonder nijverheidsonderwijs	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en van het waaldijk college en deels dekking van de materiele kosten w.o. leermiddelen	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie voornamelijk om de personeelskosten te dekken	Voortzetting en uitbreiding subsidie .
2802. Christelijk Pedagogisch Instituut	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en.	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie voornamelijk om de personeelskosten te dekken	Het afleveren van meer en goed geschoolde leerkrachten teneinde het tekort aan leerkrachten op

				te vangen.
Programma: Hoger Onderwijs				
2901. Adek Universiteit van Suriname	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Bevordering afstudeermogelijk heden en toename van het aantal afgestudeerden.	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Verdere subsidieverlening. Evenals voorgaande jaren zal na toetsing van de subsidieaanvraag door het Min van OWC worden bijgedragen in de exploitatiekosten.
2902. Stichting Polytechnic College	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Bevordering afstudeermogelijk heden en toename van het aantal afgestudeerden.	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Verdere subsidieverlening. Ook hier zal na toetsing van de subsidieaanvraag door het Min van OWC worden bijgedragen in de exploitatiekosten.
2903. Studielening voor hoger onderwijs in Suriname	Stimuleren van studenten voor het volgen van hoger onderwijs d.m.v. een lening.	Volledig bedrag ter beschikking gesteld.	Wet Studie financieringsstelsel aangenomen	

TITEL III: Middelenbegroting

Code	Ontvangsten	Vermoe- delijk beloop 2015	Raming 2015	Herziene Nota van wijzigin- gen 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
53133	Opbrengst schoolvervoer	300	300	300	300	300	300	300
53134	Examen-en inschrijfgelden	85	85	85	85	85	85	85
53136	Opbrengst boekenhuur	276	276	276	276	276	276	276
53153	Diversen ontvangsten							
	Totaal ontvangsten	661	661	661	661	661	661	661
	Leningen							
54101	IDB	1.000	1.000	7.000	1.000	1.000	1.000	1.000
	Totaal Middelenbegroting	1.661	1.661	7.661	1.661	1.661	1.661	1.661

Toelichting op de middelenbegroting**53133 Opbrengst schoolvervoer**

Prognose jaar 2016: $120.000 \times \text{SRD } 2,50 = \text{SRD } 300.000,=$ (prijs per buskaart SRD 2,50). Mogelijke aanpassing van de prijs vanwege verhoogde brandstofprijzen en koersaanpassing(en).

53134 Examen- en inschrijfgelden

Voor het schooljaar 2015/2016 zijn de inschrijfgelden voor het basis- en v.o.j. onderwijs afgeschaft. Overeengekomen is met het Bijzonder Onderwijs, dat naast de inschrijfgelden ook een vergoeding zal worden uitgekeerd voor de ouderbijdrage.

Prognose schooljaar 2015/2016: SRD 85.000,=

Het basis- en V.O.J. onderwijs zijn voor het schooljaar 2015/2016 ook vrijgesteld van inschrijfgeld(en).

53136 Opbrengst verhuur schoolboeken

VOS scholen 15.758 leerlingen ad SRD50,= per leerling totaal SRD787.900,=

TITEL IV: Parastatalen

Tot de parastatalen behoren :

- **Anton de Kom Universiteit van Suriname**

Deze heeft ten doel om middels wetenschappelijk onderwijs hoger kader af te leveren afgestemd op de maatschappelijke behoefte om het tekort aan hoger kader enigszins op te vangen. Ook worden wetenschappelijke onderzoeken verricht en vindt er dienstverlening plaats ter ondersteuning en begeleiding van het nationaal ontwikkelingsproces.

- **Stichting Polytechnic College**

De stichting Polytechnic College heeft tot doel het verzorgen van beroepsgerichte opleidingen die deskundigen moeten afleveren op een bepaald vakgebied. Deze studenten moeten behalve dat zij in staat zijn om de theoretische technische kennis te integreren en toe te passen bij het oplossen van technische problemen ook over de volgende eigenschappen beschikken:

- a. gestructureerd, analytisch, methodisch en creatief kunnen denken.

- b. in team verband kunnen werken.
- c. in staat zijn initiatieven te nemen en zelfstandig op te treden.

DIRECTORAAT CULTUUR

TITEL I: Operationele uitgaven

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende uitgaven & Kapitaal Investerings	Vermoedelijk beloop 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
610	Lonen en Salarissen	4.925	8.500	9.235	10.159	11.175	12.297
611	Sociale Premies	339	544	590	648	713	780
612	Gebruik van goederen en diensten	435	1.718	3.496	4.196	4.617	4.845
615	Schenkingen en Bijdragen	45	95	500	500	500	500
616	Sociale Uitkeringen	0	15	15	17	17	20
620	Inventaris	30	248	200	220	242	266
621	Transportmiddelen	0	260	265	291	320	352
	Totaal Operationele uitgaven	5.774	11.380	14.301	16.031	17.584	19.060

Toelichting op de operationele uitgaven

610. De Lonen en Salarissen

Bij de kostenraming is er uitgegaan van het huidig personeelsbestand per ultimo juli 2015, hierbij is er ook rekening gehouden met personen die de pensioen gerechtigde leeftijd zullen bereiken of hebben bereikt, de vakantie vergoedingen van inwerking gestelde bijzondere commissies, jubilarissen en de dekking van de restitutie inkomsten belasting van de medewerkers.

Als gevolg van het verkrijgen van de nodige ontheffing van de personeelsstop ten behoeve van enkele personen is het personeelsbestand van het Directoraat Cultuur enigszins gewijzigd en ziet de verdeling thans als volgt uit:

In vaste loondienst zijn er totaal 227 personen; er zijn 30 vaste contractanten; 73 personen werken op parttime basis en 8 personen zijn leden van de Commissie Monumentenzorg, totaal 338 personen.

De 73 personen die op parttime basis werken zijn docenten van de AHKCO en cursusleiders die trainingen verzorgen op verschillende centra van de afdelingen Cultuur en Gemeenschap Centra en het Nola Hatterman Instituut (afdeling Cultuur en Creatieve Vorming).

Het totale bestand is verdeeld in 195 vrouwelijke en 143 mannelijke medewerkers.

Ten opzichte van het personeelsbestand over de periode 2014 – 2015 is, voor zover zichtbaar de uitloop 10 personen, het betreft dan personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt of zullen bereiken, personen die op eigen verzoek ontslag hebben aangevraagd of zijn overgeplaatst naar een ander ministerie en/of personen die tot hoger leven zijn opgeroepen (zijn overleden).

Ten opzichte van het dienstjaar 2015 is het huidig personeelsbestand stationair gebleven voor wat het aantal medewerkers betreft. De verleende ontheffing van de personeelsstop aan diverse medewerkers heeft wel gezorgd voor arbeidsrust op de werkvloer daar deze medewerkers nu de ambtenaren status hebben verkregen.

Er bestaat nog wel een dringende behoefte aan midden en hoger kader op het Directoraat echter gaat het aantrekken van zulk kader gepaard met een adequate huisvesting en werk omgeving, die thans zeer precair is.

In 2016 zullen in totaal 37 medewerkers van het Directoraat Cultuur jubileren, te weten 12 personen in verband met hun 25 jarig ambtsjubileum, 14 personen in verband met hun 30 jarig ambtsjubileum en 11 personen in verband met hun 35 jarig ambtsjubileum. Ook zullen in 2016 zeven personen de dienst officieel verlaten door het bereiken van de pensioen gerechtigde leeftijd.

Om het ziekte verzuim en/of het onwettig afwezige verzuim te beperken is enkele jaren geleden de sectie personeelszorg gestart met het houden van gespreksessies met personen die zich schuldig maakten aan dergelijke verzuimen. Binnen het Directoraat vertoont zich thans de trend dat bovengenoemde verzuimen de grens van het toelaatbare niet overschrijden.

Het algemeen personeelsbeleid is er op gericht medewerkers de mogelijkheid te bieden zich binnen hun werkgebied en ook daarbuiten te laten ontwikkelen en te bekwamen. Zij worden aangespoord initiatieven te nemen en binnen hun werksfeer zo creatief en inventief te zijn ten behoeve van de dienst, hetgeen hun carrière mogelijkheden alleen maar ten goede komt.

In de naaste toekomst zal er ook gewerkt worden naar een meer HRM gerichte aanpak dan het gewone bovengenoemd personeelsbeleid.

Helaas is er vanwege de personeelsstop, weinig jong kader hetgeen te bemerken is in de gemiddelde leeftijd binnen het Directoraat welke gesteld kan worden op tussen de 45 en 50 jaar.

Uitgaande van de geprognosticeerde cijfers voor 2016 is het gemiddelde bruto maand inkomen van de vaste medewerkers SRD 2.305,= en dat van de contractanten SRD1.263,=

De verdeling van het personeelsbestand naar hoger, midden en lager kader en naar man of vrouw is geïllustreerd in onderstaande tabel.

Overzicht personeelsbestand

Kader niveau \ Dienst betrekking	Vaste dienst			Parttimer Contractant Docent en/of Comm. Lid			Generaal Totaal
	M	V	Tot.	M	V	Tot.	
Lager kader (schaal 1 t/m 6)	60	90	150	7	7	14	164
Midden kader (schaal 7 t/m 8)	17	34	51	12	26	38	89
Hoger kader (schaal 9 t/m 11)	14	12	26	33	26	59	85
Totaal	91	136	227	52	59	111	338

Uit bovenstaande tabel blijkt dat ten opzichte van het totale personeelsbestand van het Directoraat Cultuur 58% vrouwelijk is en 42% mannelijk. Procentueel is van het personeel in vaste dienstbetrekking rond 11% hoger kader, 23% midden kader en 66% lager kader. Het is sterk aan te bevelen dat het structureel gebrek aan hoger en midden kader ter hand wordt genomen dit om

overbelasting van het huidig aanwezige kader en stagnatie in de beleidsmatige cultuur ontwikkeling te voorkomen.

Specificatie Lonen en Salarissen over het dienstjaar

Bedragen x SRD.1.000

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
610 01	Ambtelijk Salaris	5.185
610 02	Vakantie Toeslag	456
610 03	Overwerk	26
610 04	Bonussen en Gratificaties	143
610 05	Overig Salaris	2.049
610 06	Vacatiegelden	120
610 12	Detachering Toelagen	2
610 13	Functionele Toelagen	10
610 14	Persoonlijke Toelagen	93
610 16	Gezinstoelagen & Kinderbijslag	56
610 17	Waarnemingstoelage	31
610 18	Inconvenienten	4
610 19	Overige Toelagen	182
610 20	Telefoonvergoeding	1
610 21	Representatievergoeding	40
610 22	Huishuur vergoeding	1
610 23	Vervoersvergoeding	70
610 24	Overige vergoedingen	31
	Totaal Lonen en Salarissen	8.500

611. De Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het Ambtelijk salaris en betreft de Overheidsbijdrage aan de Pensioenen en aan het Staatszieken Fonds (S.Z.F.).

De bijdrage aan Pensioenen is geraamd op SRD 236.000,= en de bijdrage aan het Staatszieken Fonds is SRD 308.000,= , hetgeen de Sociale Premies brengt op een totale raming van **SRD 544.000,=** voor het dienstjaar 2016.

Specificatie Sociale Premies

Bedragen x SRD.1.000

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
611 01	Werkgeverslasten Pensioenfond	236
611 02	Werkgeverslasten Ziekenfonds	308
	Totaal Sociale Premies	544

612. Gebruik van goederen en diensten

Deze kosten zijn voor het dienstjaar 2016 geraamd met als uitgangspunt het bestedingspatroon van de verschillende cultuur afdelingen en secties over het dienstjaar 2015 de maanden januari tot en met juni. Aan de hand van die cijfers en gegevens van de niet uit te stellen en/of verplichte vaste lasten is er een extrapolatie gemaakt voor het dienstjaar 2016.

Op de locatie van het Hoofdkantoor van het Directoraat Cultuur aan de van Roseveltkade worden er voorzieningen getroffen om noodzakelijke reparaties te plegen aan de bestaande gebouwen en opstallen. Nieuw voor het dienstjaar 2016 is het opbrengen van de huur van panden om te gebruiken als kantoorruimten aangezien er een enorm gebrek is aan adequate kantoor faciliteiten.

Ook het onderhoud en de verzekering van de monumentale panden van het Directoraat op het Fort Zeelandia complex zal worden opgepakt, om verder verval te voorkomen.

Het in gebruik zijn de apparatuur, machines, inventaris en transportmiddelen zullen zo goed en zo kwaad worden gereviseerd, hetgeen zal leiden naar een verminderde behoefte aan duurzame vervangings investeringen.

Specificatie van het Gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD.1.000

Code	612 Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten opleiding binnenland incl. seminars en workshops excl. Reis en verblijfkosten	15
61208	Binnenlandse reiskosten	25
61209	Binnenlandse verblijfkosten	25
61210	Buitenlandse reiskosten	46
61211	Buitenlandse verblijfkosten	40
61214	Overige Reis- en verblijfkosten	15
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	30
61216	Kopieer	25
61217	Drukwerk & grafisch materiaal	25
61218	Bode diensten	1
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	8
61220	Onderhoud kantoor middelen	6
61221	Vergaderkosten	15
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	25
61223	Onderhoudskosten automatisering	15
61224	Licenties en programmakosten	1
61226	Advertenties en Bekendmakingen	10
61227	Radio en Tv programma's	10
61228	Brochures en andere periodieken	10
61229	Tentoonstellingen	18
61230	Overige kantoorkosten	22
61231	Overige kosten Automatisering	16
61232	Overige kosten voorlichting	5
61233	Huur gebouwen en Terreinen	35
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	40
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	15
61238	Telefoon uitgaven	73
61240	Water	12
61241	Elektriciteit	20

61242	Overige kosten Gebouwen en terreinen	24
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordiging)	35
61245	Abonnementen en vakliteratuur	34
61246	Verzekering	35
61247	Schoonmaak	35
61248	Gereedschappen en Apparatuur	42
61250	Bewaking	568
61251	Voeding	15
61252	Contributie	15
61253	Vrachtkosten en Porti	3
61254	Onderzoekskosten	10
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	2
61258	Kunst en Cultuur aankopen en onderhoud	5
61259	Nationale en internationale manifestaties w.o. Cultuur en Sport	30
61260	Onderscheidingen	40
61263	Overige algemene kosten	35
61270	Lesmateriaal en Leermiddelen	10
61273	Vormingsprogramma's	12
61276	Verzorgingskosten	5
61278	Verzekeringen	5
61279	Medicijnen	5
61280	Hulpmiddelen	5
61283	Huur van voertuigen	35
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	20
	Totaal Gebruik van Goederen en diensten	1.718

615. De Schenkingen en Bijdragen

Ondanks de zeer precaire financiële situatie zal het Directoraat vanuit deze kostensoort aan minder draagkrachtige organisaties, instituten en/of personen ook bijdragen verlenen in de uitvoering van kleine cultuur projecten in de stad en in de districten.

Deze raming voor 2016 is gesteld op **SRD 95.000,=**

Specificatie Schenkingen en Bijdragen

Bedragen x SRD.1.000

Code	615 Schenkingen en Bijdragen	Bedrag
61504	Bijdragen aan niet commerciële instellingen	95
	Totaal Schenkingen en Bijdragen	95

616. De Sociale Uitkeringen

Deze kostensoort is minimaal geraamd voor slechts eventuele Lig- en verpleegkosten, Poliklinische kosten en Overige Medische kosten, daar het niet zo voorspelbaar is wie er allemaal ziek zal worden en dus van deze kostensoort gebruik zal maken. Totale raming voor 2016 is **SRD 15.000,=**

Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD.1.000

Code	616 Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	10
61612	Poliklinische kosten	3
61614	Overige medische kosten	2
	Totaal Sociale uitkeringen	15

Kapitaal investeringen**620 Inventaris**

Deze Hoofdkosten soort is voor 2016 geraamd op **SRD 248.000,=**.

Het betreft de noodzakelijke vervangings investeringen van kantoorinrichting voor SRD 78.000; Communicatie voor SRD31.000; Computers SRD 62.000; Printers SRD 35.000; Netwerken SRD 1.000 en Overig inventaris SRD 41.000,= Door de omschakeling van de Overheid van het FINIS systeem naar het nieuwe IFMIS systeem en Free Balance is het updaten c/q vervangen van automatiseringsapparatuur een noodzaak geworden.

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD.1.000

Code	620 Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor inrichting	78
62003	Communicatie	31
62004	Computers	62
62005	Printers	35
62006	Netwerken	1
62010	Overige inventaris	41
	Totaal Inventaris	248

621 Transport middelen

De economische levensduur van op het Directoraat in gebruik zijnde transportmiddelen is reeds lang verstreken, vandaar dat er in 2015 reeds besloten was een raming op te brengen voor de aanschaf van minimaal twee Pickups waarvan een dumping Pickup en de andere een dubbel cabine voor personen en vracht vervoer. Helaas is vanwege de beperkte financiële situatie geen zicht op het halen van dit doel vandaar dat deze raming van **SRD 260.000,=** wederom is opgebracht voor dienstjaar 2016.

Specificatie Transportmiddelen

Bedragen x SRD.1.000

Code	621 Transportmiddelen	Bedrag
62104	Pickup's	260
	Totaal Transportmiddelen	260

TITEL II: Programma's**Tabel 1:****bedragen x SRD.1.000**

	Vermoe- delijk beloop 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
OP-Beleidsgebied : Onderwijs, Wetenschap en Cultuur						
OP-Beleidsprogramma (Doel): Informatie en Communicatie						
0611. Kunst en Cultuur Voorlichtings- programma's	0	50	100	100	100	100
Sub-totaal	0	50	100	100	100	100
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur						
OP-Beleidsprogramma (Doel): Onderzoek en Ontwikkeling						
0730. Bevordering van Cultuur Studies	0	150	150	180	180	180
0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de Staatscollectie	0	10	10	80	80	80
0732. Bevordering van een gedegen modern mediabeleid	20	20	20	200	200	200
Sub-totaal	20	180	180	460	460	460
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur						
OP-Beleidsprogramma (Doel): Subsidies en Bijdragen						
0944. Subsidie Stichting Surinaams Museum	80	-	-	-	-	-
0945. Subsidie Cultureel Centrum Suriname & V.M.S.	50	-	-	-	-	-
0946. Subsidie Naks Gemeenschapcentrum	10	-	-	-	-	-
0947. Subsidie aan Overige niet commerciële instellingen	169	-	-	-	-	-
0948. Subsidie aan Stichting Nationale Volks Muziek School Suriname	50	-	-	-	-	-

0949. Bijzondere Commissies en/of Stichtingen t.b.v. het Directoraat Cultuur	100	-	-	-	-	-
0950. Subsidie Stichting Openluchtmuseum Fort Nw. Amsterdam (SOFNA)	80	-	-	-	-	-
0976 Subsidie en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties.		833	1.070	1.070	1.070	1.070
Sub-totaal	539	833	1.070	1.070	1.070	1.070
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur						
OP-Beleidsprogramma (Doel): Kunst en Cultuur						
3001. Reguliere specifieke culturele activiteiten	0	500	2.000	2.500	2.500	2.500
3002. Voorbereiding en deelname aan Carifesta	13.450	100	3.000	500	3.500	500
3003. Het opzetten van landelijke kunst & nijverheidsprojecten en een permanente exoruimte voor craft- en textielproducties	100	100	250	250	250	250
3004. Landelijke viering Nationale hoogtij- en Feestdagen	250	200	600	600	750	750
3005. Kunst en Cultuur Educatie	0	150	250	250	250	250
3006. Ondersteuning Culturele Centra Districten	20	100	870	870	870	870
3007. Het opzetten van een Nationaal Informatie centrum Surinaamse Cultuur	0	50	750	750	750	750
3008. Monumentenzorg	0	100	600	600	600	600
Sub-totaal	13.820	2.363	8.320	6.320	9.470	6.470
Totaal	14.379	13.743	9.920	7.950	11.100	8.100

Toelichting:**Prestatie en resultaat indicatoren:**

Beleidsprogramma: **Informatie en Communicatie**

Programma 0611. Kunst en Cultuur voorlichtingsprogramma's

In onze multiculturele samenleving zijn er genoeg aspecten, zeden en gewoonten, die bij velen nog een zekere mate van onbekendheid genieten. Ook de activiteiten van het Directoraat Cultuur verdienen om meer onder de aandacht van het groot publiek te worden gebracht. Gezien het gebrek aan kwalitatief kader bestaat de hoop om in 2016 het tweewekelijkse educatief televisie voorlichtingsprogramma, getiteld "Cultuur info" wederom op te pakken. In dit voorlichtingsprogramma wordt culturele informatie, materieel en immaterieel erfgoed van ons land, alsook de visie, missie en doel en het beleid van het Directoraat Cultuur, voor het voetlicht gebracht.

Bijzondere aandacht voor achtergronden, de veelzijdigheid van onze samenleving, kunst en cultuur, gebouwd erfgoed, culturele manifestaties en presentaties, rolmodellen alsook de afdelingen van het Directoraat Cultuur, leidt ongetwijfeld tot meer onderling begrip en respect.

In verband met het bovenstaande is de Beleidsmaatregel "Kunst en Cultuur voorlichtingsprogramma's" in het dienstjaar 2016 opgebracht voor **SRD 50.000,=**

Beleidsprogramma: **Onderzoek en Ontwikkeling**

Programma 0730. Bevordering van Cultuurstudies

De activiteiten binnen het kader van Cultuurstudies zullen in 2016 zich voornamelijk richten op de samenstelling en de uitgave van een publicatie in verband met de herdenking nationale hoogtijdagen zoals 1 juli, Srefidensi, Hindoestaanse Immigratie, Dag der inheemsen, Dag der Marrons, Javaanse Immigratie, Vestiging Chinezen in Suriname en verder nog informatiefolders in de talen Nederlands en het Engels met betrekking tot de Surinaamse culturele diversiteit. De uit onderzoek en studie verkregen informatie zal hiervoor als basis gebruikt worden. Voor het dienstjaar 2016 bedraagt de raming **SRD 150.000,=**

Programma 0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v de staatscollectie.

De onder de verantwoordelijkheid en beheer van het Directoraat Cultuur zijnde staatscollectie van kunstwerken is zeer dringend aan een grondige inventarisatie toe. Voor de fysiek, bij het Directoraat Cultuur in beheer zijnde kunstwerken is er dringend behoefte aan een professionele opslagruimte. De conditie van kunstwerken die bij andere overheidsinstanties zijn ondergebracht dient te worden gecontroleerd.

Een aan de tijd aangepaste beheerssysteem, met gebruikmaking van digitale technologie is een absolute noodzaak. De raming voor 2016 voor deze beleidsmaatregel is gebracht naar **SRD 10.000,=** aangezien er in geen jaren nieuwe kunstwerken en/of artefacten zijn aangekocht.

Programma 0732. Bevorderen van een gedegen mediabeleid

Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van het mediabeleid vereist een bijzondere vakkennis. Activiteiten met betrekking tot deze beleidsmaatregel zullen zich veelal richten op het financieel en materieel accommoderen van organisaties die zich richten op het bevorderen c/q verbeteren van de kwalitatieve uitoefening van het journalistieke beroep door middel van trainingen, workshops en seminars. In dit kader mogen o.a. genoemd worden de Stichting ter Bevordering van de Journalistiek en de Surinaamse vereniging van Journalisten en de nog in te stellen media raad. De totale raming voor 2016 is wederom gesteld op **SRD 20.000,=**

Beleidsprogramma: **Subsidies en Bijdragen**

Programma 0976 Subsidies en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties.

Deze beleidsmaatregel is voor 2016 nieuw opgebracht. Hieronder zullen onder ander vallen alle door het Directoraat Cultuur vaste en incidentele te verstrekken subsidies. Zo ook de tot 2015 als apart opgebrachte beleidsmaatregelen te weten:

- 0944 Subsidie aan Stichting Surinaams Museum
- 0945 Subsidie Cultureel Centrum Suriname & VMS
- 0946 Subsidie Naks Gemeenschapscentrum
- 0947 Subsidie aan Overige niet commerciële instellingen
- 0948 Subsidie aan Stichting Nationale Volks Muziekschool Suriname
- 0949 Exploitatie bijzondere commissies en/of stichtingen t.b.v. MinowC
- 0950 Subsidie Stichting Openlucht Museum Fort Nw. Amsterdam

Totaal raming bedraagt **SRD 833.000**

Beleidsprogramma: **Kunst en Cultuur**

Programma 3001. Regulier specifieke culturele activiteiten

Voor 2016 zijn de specifieke culturele activiteiten geheel in lijn met het Ontwikkelingsplan. Hierbij zal bijzonder veel aandacht worden besteed aan capaciteitsversterking en de ontwikkeling van artistieke producties, cultuur onderzoeken en publicaties daarover en het bevorderen van integratie door middel van kunst en cultuur op nationaal-, regionaal- en internationaal niveau.

Met het oog op de decentralisatie gedachte met daarbij cultuurontwikkeling als katalysator is in de loop der jaren een constante wisselwerking tussen enerzijds het Directoraat Cultuur en anderzijds de desbetreffende stakeholders (het cultuurveld) tot stand gekomen.

Onder meer kunnen genoemd worden:

- Het regelmatig doen onderhouden van openbare kunstobjecten i.s.m. de daartoe in aanmerking komende organisaties en/of instellingen;
- Het bevorderen van kunstproducties onder andere door middel van het ondersteunen van vaktechnische trainingen en uitwisselingen, deelname aan regionale en internationale festivals, het verstrekken van staatsopdrachten en het weder instellen van een nationale kunstprijz;
- Het opzetten van tentoonstellingen/exposities van beeldende kunstwerken, klederdrachten en oudheidkundige (museale) voorwerpen;

- Het bevorderen van podiumkunstproducties, zoals dans, theater en muziek door middel van o.a. trainingen, en het opzetten en/of ondersteunen van podiumkunsten festivals.
- Culturele educatie op senioreniveau waarbij diverse kunstnijverheidstrainingen in diverse wijken in en rondom Paramaribo en de districten worden verzorgd. Deze trainingen zijn bedoeld om bij mannen vrouwen en jongeren de latent aanwezige talenten en/of skills te ontwikkelen zodat zij die kunnen gebruiken om er sociaaleconomisch weerbaarder te worden;
- Het bestendigen en uitbreiden van de culturele betrekkingen met landen uit de regio en multilaterale organisaties, alsook het concreet inhoud geven aan de met bevriende naties gesloten culturele verdragen.
- De participatie in regionale en internationale vergaderingen/conferenties en kunst- en culturele festivals. Vast zijn de participatie in de jaarlijkse RCC-, UNESCO- en de COHSOD meetings.
- Het stimuleren van jongeren cultuur uitingsvormen zoals, Rappen, Breakdans, Muur beschilderingen en Brassband/Tazza presentaties enz.
- Overige cultuurontwikkelings- en beheersactiviteiten zoals het initiëren van nieuwe kunst- en culturele evenementen c/q festivals.

Voor deze beleidsmaatregel is de raming gesteld op **SRD 500.000,=**.

Programma 3002 voorbereiding en deelname aan Carifesta

Met betrekking tot het geheel Carifesta gebeuren “Culture for Development” neemt het Directoraat Cultuur het voortouw en is continu bezig activiteiten en werkzaamheden te verrichten in verband met Carifesta. Carifesta is immers een “on-going” proces. Volgens de nieuwe conceptie van de CARICOM dient Carifesta bovendien niet als een losstaand festival voor kunst en cultuur te worden gezien, maar is het een constant lopend proces gericht op het stimuleren van nieuwe talenten, het bevorderen van steeds nieuwe artistieke uitingen, innovaties ter benutting van de economische potenties van de sector kunst en cultuur, en bevorderen van de regionale cultuur integratie.

Suriname is sinds 1995 lid van de Caricom en heeft vanaf 1972 aan alle Carifesta's deelgenomen. In 2003 (Carifesta VIII) en tien jaar later in 2013 (Carifesta XI) was ons land zelfs gastheer van dit mega regionaal kunst- en cultuur festival. Als volwaardig lid van de Caricom heeft ons land met haar constante deelname aan en organisatie van Carifesta, haar stempel gedrukt binnen de Caraïbische gemeenschap. Carifesta heeft als doelstelling het stimuleren en ontdekken van hoge cultuur standaarden om het Caraïbisch gebied verder te ontwikkelen en om te komen tot een regionale eenheid. De raming 2016 voor deze beleidsmaatregel is daardoor geheel in verband met het bovenstaande gesteld op **SRD100.000, =**

Programma 3003. Opzetten van landelijke kunst en nijverheidsprojecten en een permanente exporuimte voor craft- en textielproducties.

Het directoraat cultuur heeft met de instelling van de interdepartementale werkgroep voorbereiding Nationaal Craftboard, serieuze stappen gezet in de richting van structurele ontwikkeling van de kunstnijverheidsindustrie.

De nijverheidsprojecten van de afgelopen jaren, geïnitieerd door het Directoraat Cultuur in samenwerking met desbetreffende stakeholders, blijken in een enorme behoefte te voorzien.

Bovendien is als resultaat van de tot nu toe verrichte activiteiten, met name het organiseren van de jaarlijkse Handicraft Festival zichtbaar bijgedragen aan de verhoging van de kwaliteit van handicraft producten.

Voor het jaar 2016 zullen de activiteiten binnen deze beleidsmaatregel zich voornamelijk richten op het voorbereiden van deelname van crafters aan regionale craftbeurzen. Dit zal onder meer plaatsvinden door middel van het verzorgen van trainingen gericht op de verdere kwaliteitsverhoging van craft producten.

- In dit verband zal gewerkt worden aan de verdere inrichting en operationalisering van de permanente expositieruimte voor craft- en textielproductie.
- Het organiseren van nationale festivals voor crafters.

Deze beleidsmaatregel is voor 2016 wederom gesteld op **SRD 100.000, =**

Programma 3004. Landelijke viering Nationale Hoogtij- c/q feestdagen.

Dit betreft het begeleiden, coördineren en voorbereiden van activiteiten in verband met de viering van de door de overheid erkende nationale feestdagen op landelijk niveau. Feestdagen die in deze categorie vallen zijn onder andere: de 1 juli Emancipatie (Afschaffing van de Slavernij) viering; Phagwa, Dag der Inheemse volkeren, Arbeiders dag op 1 mei, 5 juni de Herdenking van de Hindoestaanse immigratie, Nieuwjaarsdag, Marrondag, Eid ul Fitr en de Christelijke feestdagen rond Kerst en Pasen. Bijzonder in 2015 zullen zijn de viering van 125 jaar Javaanse immigratie en de viering van 40 jaar Onafhankelijkheid van de Republiek Suriname op 25 november.

Het Directoraat Cultuur zal bij de viering en/of gedenken van bovenvermelde hoogtijdagen primair stimuleren dat de activiteiten gericht zijn om het bevorderen van nationale eenheid en/of natievorming. Een werkgroep zal worden ingesteld om hiertoe een speciaal programma te ontwikkelen en uit te voeren.

De raming van deze beleidsmaatregel is voor 2016 wederom gesteld op **SRD 200.000,=**

Programma 3005. Kunst en Cultuureducatie.

Het project kunst- en cultuureducatie wordt voortgezet. Het betreft hier een ontwikkelingsplan met meerjarig karakter gericht op het doen integreren van kunst- en cultuureducatie in het Onderwijs curriculum, te beginnen bij de basisscholen. De Commissie Kunst- en Cultuureducatie heeft daartoe belangrijke voorbereidende werkzaamheden verricht. In 2010 en 2011 is in samenwerking met het Directoraat Onderwijs in het kader van het leerplanontwikkeling voor de basisscholen meegewerkt aan het doen integreren van kunst en cultuur in het curricula van het basisonderwijs. In 2016 zullen de activiteiten primair gericht zijn op het bevorderen van kunstenaars/artiestenbezoek aan scholen en samenstellen en uitgave van lesbrieven t.b.v. het onderwijs op VOJ en VOS niveau.

Het voornaamste doel van dit programma is gericht op het bewerkstelligen van de betrokkenheid en participatie van de schooljeugd in het kunst- en cultuur gebeuren. De raming voor 2016 is gesteld op **SRD 150.000, =**

Programma 3006. Ondersteuning Cultureel Centra Districten

Kunst en cultuur in de ruimste zin van het woord, dient in alle lagen van de gemeenschap beleefd te worden, hetgeen uitermate past in het integraal cultuurbeleid om dit ook te doen beleven in de districten. Hierbij is het wel van belang dat er zoveel als mogelijk de nodige afstemming zal plaatsvinden met het ministerie van Regionale Ontwikkeling (Districtsbestuur) in het kader van de bestaande Districtsplannen. Per district zijn in het kader daarvan culturele centra geïdentificeerd, die in 2016 wederom vanuit het directoraat Cultuur de nodige financiële ondersteuning zullen genieten.

In samenspraak en in samenwerking met de relevante stakeholders in de districten zullen er jaarlijks community festivals worden georganiseerd met de nodige financiële ondersteuning vanuit het Directoraat Cultuur. Deze community festivals zullen katalyserend moeten werken op de kunst- en cultuur ontwikkeling in de respectieve districten.

De totale raming voor 2016 is gesteld op **SRD 100.000,=**

Programma 3007. Het opzetten van een Nationaal Informatiecentrum Surinaamse Cultuur

Het opzetten van een Nationaal Instituut voor Geschiedenis en Cultuur vormt een van de beleidsprioriteiten opgenomen in het Ontwikkelingsplan 2012-2016. Dit Centrum of Instituut zal als kerndoelstelling hebben het bevorderen van studie, onderzoek, vastleggen, documenteren en toegankelijk maken van alle aspecten van de Surinaamse Cultuur en geschiedenis. De samenwerking tussen het Directoraat Cultuur en de faculteit der Humaniora van de Anton de Kom Universiteit die in 2014 zijn beslag heeft gekregen zal onder meer moeten resulteren in het opzetten van bovengenoemd centrum.

De kerngedachte hierachter is dat onderzoek en studie naar en over de Surinaamse Cultuur en geschiedenis in eigen Surinaamse handen moet zijn en in hoofdzaak door eigen Surinaamse deskundigen verricht dienen te worden. De Surinaamse geschiedenis dient door Suriname zelf onderzocht en beschreven te worden, met als uiteindelijke doel de Surinaamse bevolking kennis te laten nemen van haar eigen geschiedenis vanuit een eigen Surinaamse perspectief.

Ook de vele aspecten van de in Suriname aanwezige culturen dienen nader te worden bestudeerd, onderzocht, en systematisch te worden gedocumenteerd. Deze beleidsactiviteit houdt tevens verband met het beleidsvoornemen van Suriname om toe te treden tot de UNESCO Conventie voor immaterieel Erfgoed. Het instellen en onderhouden van een nationale lijst van immaterieel erfgoed behoort tot een van de nationale verplichtingen van landen die toetreden tot deze UNESCO Conventie. Het op te zetten Nationaal Instituut voor Geschiedenis en Cultuur kan binnen haar hoofdtaakstelling uiteindelijk belast worden met het instellen en onderhouden van een nationale lijst van immaterieel erfgoed.

Het nieuw leven inblazen van de Afdeling Archeologie behoort in verband met het bovenstaande tot een van de beleidsprioriteiten van het Directoraat Cultuur. Een belangrijk deel van de Surinaamse Cultuur en geschiedenis zit in de Surinaamse bodem opgesloten. Deze dient naar boven gehaald te worden en nader te worden onderzocht en bestudeerd. De voorbereidingen voor het weder in leven roepen van de Afdeling Archeologie zullen in 2015, zover die zijn blijven liggen verder ter hand worden genomen. De raming voor 2016 is vastgesteld op **SRD 50.000, =**

Programma 3008. Monumentenzorg

De zorg voor en rond monumentale panden valt onder de directe verantwoordelijkheid van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (het Directoraat Cultuur).

Hiervoor dient als wettelijk kader de Monumentenwet 2002 (S.B 2002 no.72), en de Wereld Erfgoed Conventie van de Unesco die Suriname in 1997 heeft geratificeerd. Onder andere op grond hiervan heeft de historische binnenstad van Paramaribo in 2002 van de Unesco de status verkregen van Wereld Erfgoed Site.

Op grond van het bovenstaande rust op de Surinaamse overheid de plicht zorg te dragen voor onderhoud of herstel, en behoud van panden binnen de historische binnenstad en panden die op de monumentenlijst Paramaribo zijn opgebracht.

Om verval en/of verlies van monumentale panden te stuiten zal het ingezette beleid vanuit het Directoraat Cultuur in 2016 voortgezet worden. Dit wil zij doen door het verlenen van incentives of ondersteuning aan de zakelijke gerechtigden bij wie wettelijk een onderhoudsplicht rust, maar tegelijkertijd ook het stringenter doen naleven van de Monumentenwet.

In de praktijk doen zich ook gevallen voor waarbij er sprake is van grove verwaarlozing van de onderhoudsplicht door zakelijke gerechtigden. Hier wil de overheid in overeenstemming met de monumentenwet de nodige interventies plegen o.a. middels het verrichten van de nodig geachte werkzaamheden tot onderhoud of herstel. De van staatswege gemaakte kosten kunnen en zullen verhaald worden op de zakelijk gerechtigden.

Het uitvoeren van projecten gericht op verhoging van “awareness” bij het algemeen publiek met betrekking tot monumentenzorg vormt in 2016 ook een belangrijke prioriteit.

Bij de uitvoering van dit beleidsprogramma zal het Directoraat Cultuur gebruik maken van haar bij de monumentenwet ingestelde werkarmen, t.w. de Commissie Monumentenzorg en de Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname. De ramingen in 2016 voor dit beleidsprogramma zijn gesteld op **SRD 100.000,=**

Tabel 2: Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Informatie en Communicatie				
Programma	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2014	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2015	Verwachte beleidsresultaten per eind 2016
0611. Kunst en Cultuur Voorlichtingsprogramma's	Het Verstrekken van informatie	Geen realisatie	De uitvoering van projecten ten laste van deze beleidsmaatregel zijn als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten uitgesteld naar toekomstige dienstjaren.	Het maken van Cultuur televisie programma's heeft een tweeledig karakter namelijk er wordt een breder publiek bereikt en er wordt gezorgd voor een goede conservering van cultureel erfgoed. Ook in 2016 zal gewerkt worden aan het bestendig bewaren en bewaken van culturele waarden.
OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Onderzoek en ontwikkeling				
0730. Bevordering van Cultuur Studies	Cultuur Onderzoek	Geen realisatie	Indien de Staats financiën het toelaten zullen in de 2e helft van 2015 de middelen projectmatig besteed worden voor het aanvullen van de muziek leskist en andere culturele instrumenten.	In 2016 zullen de geraamde middelen aangewend worden voor het bevorderen van studie en onderzoek van kunst en creatieve expressies.
0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de Staatscollectie	Cultuur Ontwikkeling	Geen realisatie	De uitvoering van projecten ten laste van deze beleidsmaatregel zijn als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten uitgesteld naar toekomstige dienstjaren.	In 2016 zal er eerst gewerkt worden aan het beschikbaar maken van een goed geoutilleerde opslagruimte voor de kunstwerken.
0732. Bevordering van een gedegen modern Mediabeleid	Cultuur Onderzoek en Ontwikkeling	Ten behoeve van de Stichting ter bevordering van de Journalistiek gerealiseerd SRD.30.000	In de 2e helft van 2015 zullen de middelen projectmatig besteed worden, o.a ten behoeve van de Stg. ter bevordering van de journalistiek SRD.20.000	De beleidsmaatregel voorziet in de behoefte om middels incentives het media gebeuren mede te stuwen naar hogere standaarden.

OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Subsidies en Bijdragen				
0944. Subsidie Stichting Surinaams Museum	Subsidie ter dekking v.d. exploitatie kosten	Subsidie is volledig gerealiseerd voor SRD.80.000	De subsidie aanvraag voor 2015 is te samen met de nodige verantwoording ingediend en is thans in proces van betaalbaarstelling.	
0945. Subsidie Cultureel Centrum Suriname & V.M.S.	Subsidie ter dekking v.d. exploitatie kosten	Subsidie is volledig gerealiseerd voor SRD.50.000	De subsidie aanvraag voor 2015 is te samen met de nodige verantwoording ingediend en is thans in proces van betaalbaarstelling	
0946. Subsidie Naks Gemeenschap Centrum	Subsidie ter dekking van uit te voeren culturele projecten	Subsidie is volledig gerealiseerd voor SRD.10.000	Het is reeds enkele jaren een trend dat deze organisatie haar verantwoording en subsidie aanvraag tegen het einde van het dienstjaar indient.	
0947. Subsidie aan Overige niet commerciële instellingen	Subsidie aan verschillende organisaties ter dekking v.d. uit voering van culturele projecten	Het geraamd bedrag is niet volledig gerealiseerd maar slechts voor SRD.335.000 o.a. ten behoeve van diverse Culturele organisaties als incidentele subsidie en Business forum voor een cultuur craft project.	Per ultimo augustus 2015 blijkt dat van deze maatregel totaal voor SRD.168.500 is verbonden. Het betreft subsidie t.b.v.: - Sur. Cult. avond in het kader van de 45ste Association of Caribbean University, Research & Institutional Libraries. - Subs tbv Ala Kondre Dron Ensemble - Stg. Jodensavanne	
0948. Subsidie aan Stichting Nationale Volks Muziek School Suriname	Subsidie ter dekking v.d. exploitatie kosten	Subsidie is volledig gerealiseerd voor SRD.50.000	De muziekschool heeft de verplichte verantwoording en haar aanvraag voor subsidie 2015 nog niet ingediend. Het is wel in de lijn der verwachtingen dat dit in de 2e helft van 2015 zal plaats vinden.	

0949. Bijzondere Commissies en/of Stichtingen t.b.v. het Directoraat Cultuur	Subsidie ter dekking v.d. exploitatie kosten	Subsidie is gerealiseerd voor SRD.89.000 t.b.v. Stichting Monumenten en Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname	De geraamde middelen opgebracht op deze maatregel zijn per ultimo augustus 2015 slechts verbonden ten behoeve van de Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname SRD. 75.000	
0950. Subsidie Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam (SOFNA)	Subsidie ter dekking v.d. exploitatie kosten	Subsidie is volledig gerealiseerd voor SRD.80.000	Het is reeds enkele jaren een trend dat deze organisatie haar verantwoording en subsidie aanvraag tegen het einde van het dienstjaar indient.	
0951. Subsidies en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties	Subsidie ter dekking v.d. exploitatie kosten	Geen realisatie (nieuw op de Begroting)	Geen verwachtingen (nieuw op de Begroting)	Deze beleidsmaatregel is de collectieve noemer voor het verlenen van vaste en/of incidentele subsidie aan: <ul style="list-style-type: none"> - Stichting Sur. Museum - C.C.S. & VMS d - Naks - Overige niet commerciële instellingen - Stichting Nat. Volks Muziek School Sur. - Bijzondere Cie. en/of Stichtingen tbv MINOWC Dir. Cultuur - Stichting Openlucht Museum Fort Nw. A'dam (SOFNA)

OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Kunst en Cultuur				
3001. Reguliere specifieke culturele activiteiten	Kunst en Cultuur ontwikkeling	Van deze maatregel is van het geraamd bedrag groot SRD.2,5 miljoen gerealiseerd SRD.2.052.000 t.b.v. onder andere - de deelname van Suriname aan het Fiesta del Fuego te Cuba (diverse activiteiten) - het hosten van twee UNASUR vergaderingen - NRCS confer. - Het laten vervaardigen v.e. Bronzen beeld van Dobru - Suriname Heritage festival - Theaterprod. Globe to Globe Hamlet.	Per ultimo augustus 2015 zijn er als gevolg van de precaire financiële situatie van de Overheid en als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten vele projecten uitgesteld naar toekomstige dienstjaren.	Het is te verwachten dat de voor 2016 geraamde middelen volledig aangewend zullen worden ten behoeve van de geplande en uitgestelde project activiteiten waarvoor zij bestemd zijn.
3002. Voorbereiding en deelname aan Carifesta	Kunst en Cultuur ontwikkeling en Manifestaties	Van deze maatregel is SRD.1.500.000 Aangewend voor de deelname van Suriname aan het Fiesta del Fuego te Santiago de Cuba.	Per ultimo augustus 2015 is er als gevolg van de precaire financiële situatie van de Overheid en als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten afgezien van de deelname aan Carifesta XII te Haiti.	Carifesta is een “on going” proces waarbij de gepleegde investeringen in mens en infrastructuur verduurzaamd en verder ontwikkeld moeten. De voor 2016 opgenomen raming van SRD 100.000 zal alleszins wel besteed zijn.
3003. Het opzetten van landelijke kunst & nijverheidsprojecten en een permanente	Kunst en Cultuur ontwikkeling. Het opgang brengen van Culturele industrie	Gerealiseerd voor SRD.100.000 voor de uitvoering van het Handicraft Festival & Competition	De middelen van deze beleidsmaatregel zullen per ultimo december 2015 indien mogelijk aangewend worden ten behoeve van het Suriname Handicraft Festival & Competition 2015 totaal voor	De raming van de maatregel in 2016 bedraagt SRD 100.000. Naast het jaarlijks terugkerend festival worden ook nog trainingen verzorgd om het craft gebeuren naar hogere niveaus op te

exporuimte voor craft- en textielproducties		2014	SRD.150.000	trekken.
3004. Landelijke viering Nationale hoogtij- en feestdagen	Kunst en Cultuur ontwikkeling en Manifestaties	Van het voor 2014 geraamde bedrag groot SRD.250.000 is totaal gerealiseerd SRD.237.000,= Het betreft de uitvoering van de projecten viering 151 jaar afschaffing slavernij (1 juli Keti Koti) ; de viering van 39 jaar onafhankelijkheid; de Divali viering; de viering v.d. dag der Inheemse volkeren en de viering van Marron dag op 10 oktober.	Per ultimo juli 2015 is verbonden ten laste van deze beleidsmaatregel SRD.20 duizend in het kader van de Phagwa viering 2015 en i.v.m. de viering van 1 juli afschaffing van de Slavernij SRD62.000 en SRD.10.000 tbv de Amazone markt 2016 Het restant bedrag zal in november 2015 gebruikt worden voor de viering van de 40ste jaardag van de Onafhankelijkheid van de Republiek Suriname.	De raming van deze beleidsmaatregel bedraagt SRD 200.000 en het is te verwachten dat zij volledig besteed zal worden.
3005. Kunst en Cultuur educatie	Kunst en Cultuur ontwikkeling	Geen realisatie	Indien de Staats financiën het toelaten zullen in de 2e helft van 2015 de middelen projectmatig worden aangewend.	Het Directoraat Cultuur zal de middelen opgebracht op deze beleidsmaatregel in zetten ter ondersteuning van kunst en cultuur educatieve projecten in samenwerking met organisaties werkzaam op dit vlak, hetzij als buitenschoolse of vakantie activiteit.
3006. Ondersteuning Culturele Centra Districten	Kunst en Cultuur ontwikkeling Districten	Voor de uitvoering van diverse projecten is in 2014 gerealiseerd SRD.152.000	Van deze beleidsmaatregel is reeds besteed/verbonden SRD.20.000 tbv het Moengo festival Stichting KIBII.	De gezonde kunst en cultuur ontwikkelingen die tijdens de recentelijk uitgevoerde culturele producties in Suriname en in het buitenland zijn gepresenteerd, dienen te worden verduurzaamd. Het aangevangen

				decentralisatie proces zal dan ook uitermate dienstbaar worden gebruikt door het Directoraat Cultuur om deze kunst en cultuur ontwikkeling en de beleving daarvan te brengen naar gebieden waar het nog latent is.
3007. Het opzetten van een Nationaal Informatie centrum Surinaamse Cultuur	Wetenschappelijke Kunst en Cultuur ontwikkeling	Geen realisatie	Indien de Staats financiën het toelaten zullen in de 2e helft van 2015 de middelen projectmatig worden aangewend.	De geraamde middelen zullen worden aangewend voor het voorbereiden en eventueel opzetten van het Informatiecentrum Surinaams Cultureel erfgoed, dat eveneens zal moeten dienen als centrum voor onderzoek, studie, het documenteren en publiceren van werken over de Surinaamse Cultuur.
3008. Monumentenzorg	Behoud Cultureel Erfgoed	Geen realisatie	In de 2e helft van 2015 zullen de middelen projectmatig besteed worden aan onder andere het opschonen en/of restaureren van monumenten in Paramaribo en de Districten.	Doel is het stuiten van het verval en/of voorkomen van verlies van de Monumentale panden die behoren tot de wereld erfgoed site van Paramaribo en de monumentale lijst Paramaribo. Gezien de beperkte middelen gaat het in deze in het bijzonder om de Overheidspanden

TITEL IV: Parastatalen

1. Academie voor Hoger Kunst en Cultuur Onderwijs

Deze instelling heeft als voornaamste doel het op HBO niveau opleiden van personen die in staat zijn om op verantwoorde wijze de problematiek rond het proces van kunst, communicatie en cultuuruitingen te analyseren, begeleiden op zowel individueel, groeps- als nationaal niveau en zo nodig daar richting aan te geven. Aan dit instituut worden colleges verzorgd ten behoeve van studenten van drie studierichtingen te weten:

- Beeldende kunst
- Journalistiek
- Sociaal cultureel vormingswerk

De studierichting Beeldende kunsten

Heeft als doel bij de student vaardigheden en attitudes te ontwikkelen om te komen tot een persoonlijke visie op het zelfstandig functioneren in de Beeldende Kunsten en Grafische vormgeving.

De studierichting Journalistiek

Heeft ten doel onderricht te verschaffen in de diverse aspecten van publiekgerichte informatie overdracht. In de Surinaamse maatschappij bestaat er, vooral gedurende de laatste jaren, behoefte aan geschoolde journalisten, die publiekgerichte informatie kunnen produceren en overdragen.

De studierichting Sociaal en Cultureel vormingswerk

Deze studierichting stelt zich ten doel sociaal werkers op te leiden die, tegen de achtergrond van de zich afspelende maatschappij verandering op sociaal, economisch en cultureel niveau, inzicht en vaardigheden bezitten om individuen, groepen en leefgemeenschappen agogisch te begeleiden zodat zij bestaande of opkomende crises op sociaal, economisch en cultureel niveau kunnen beheersen en kunnen transformeren naar een gewenste toestand.

Het Directoraat Cultuur is verantwoordelijk voor de personele lasten en de daarmee gepaard gaande sociale premies van zowel het administratief personeel als het docenten bestand fulltime en parttime docenten.

2. De Nola Hatterman Art Academy

Verzorgt buitenschoolse teken en andere creatieve cursussen op junioren en senioren niveau. Het Directoraat Cultuur draagt zorg voor de vergoeding van de parttime medewerkers, tekenleraren en doet een bijdrage in de aankoop van tekenmaterialen.

3. Het Cultureel Centrum Suriname (C.C.S.) en de Volks Muziek School.

De Stichting is opgericht op 30 augustus 1948 met het algemeen doel de Culturele belangen van de Surinaamse bevolking te dienen waarbij Cultuur in de ruimste betekenis van het woord zal worden geïnterpreteerd.

De Volks Muziek School werd opgericht op 30 juni 1956 met het doel de bevordering van de Muziek kennis in het algemeen en in het bijzonder van de muzikale ontwikkeling van de jeugd. Zij tracht dit doel onder andere te bereiken door het verstrekken van elementair theoretisch en praktisch muziek onderwijs.

Het totale personeelsbestand van deze instellingen (22 personen) uitgezonderd de muziekdocenten komen voor op de betaalrol van het Directoraat Cultuur (zijn ambtenaren).

4. Stichting Surinaams Museum

De Stichting is opgericht op 29 april 1947 en heeft ten doel:

- Het oprichten, in stand houden en inrichten van het museum, het uitbreiden en conserveren van de voorwerpen in de diverse collecties, betrekking hebbende op Surinaamse kunsten en wetenschappen in de ruimste zin des woord.
- Het bevorderen van de studie en kennis betreffende Suriname op alle daartoe geëigende wijzen, onder andere door het bijeenbrengen van literatuur en documentatie.
- Het samenwerken met buitenlandse musea en instituten die een soortgelijk doel nastreven.

Aangezien het Surinaams museum met de opbrengst van haar uitgevoerde activiteiten niet uit haar exploitatiekosten komt en het beleid van het Directoraat Cultuur mede erop gericht is de Surinaamse historie te bewaren en te conserveren voor het nageslacht, is het een noodzaak deze stichting financieel te ondersteunen met een subsidie Verder dient vermeld te worden dat de Directeur van het Surinaams Museum als ambtenaar in dienstbetrekking staat van het Directoraat.

5. Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname

Deze Stichting heeft als hoofddoelstelling het voorbereiden van een rechtspersoon belast met het beheer van de monumenten (beheerinstituut monumentenzorg). De stichting wordt als katalysator aangewend bij de revitalisering van de historische binnenstad van Paramaribo. Slechts de personeelskosten en de vergoeding ten behoeve van de leden die zitting hebben in het stichtingsbestuur komen ten laste van het Directoraat Cultuur

6. Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam (SOFNA).

Deze Stichting werd op 25 januari 2008 bij akte van de Notarissen Mr. L.D. Hira Sing en Mr. M.R. Sanrochman opgericht en heet "Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam" afgekort "Stichting SOFNA" en is gevestigd in het district Commewijne.

De Stichting heeft ten doel:

- Het bevorderen en verspreiden van kennis over de Surinaamse geschiedenis en het hedendaagse Suriname;
- Het ontwikkelen van Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam tot een centrum van educatie, studie en vrijetijdsbesteding;
- Het leveren van een bijdrage aan duurzame ontwikkeling van het district Commewijne, alles in de ruimste zin des woord.

Paramaribo, 16 juni 2016

DESIRÉ . D. BOUTERSE